

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2020 г.**

СОФИЯ, 2021

СЪДЪРЖАНИЕ

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ	5
Инвентаризация и планиране в горските територии.....	5
1. Горски ресурси.....	5
2. Инвентаризация и планиране в горските територии.....	10
Дейности в горите	13
1. Залесяване и защита срещу ерозия.....	13
2. Провеждане на сечи в горите.....	15
3. Други мероприятия.....	18
4. Ползване на дървесина	18
Сертифициране в горите.....	18
Зашитени територии.....	19
1. Основни задачи	19
2. Изпълнени дейности	20
Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавни гори	25
Контрол върху дейностите в горите.....	25
Ползване на недървесни горски продукти.....	27
Промени в горските територии и учредяване на вещни права.....	27
ОПАЗВАНЕ, ЗАЩИТА И КОНТРОЛ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ...30	
1. Защита на горските територии от болести, вредители и други повреди	30
2. Защита и опазване на горските територии от пожари	31
3. Контрол и опазване на горските територии.....	36
4. Констатирани нарушения	38
5. Задържани вещи - предмет на нарушенията и послужили за извършване на нарушенията (общо за страната).....	40
6. Движение на актовите преписки и събирамост на наложените глоби и санкции.....	41
7. Прилагане на Регламент 995/2010.....	42
8. Взаимодействие с други институции.....	42
9. Дейност на регионалните дирекции по горите.....	43
10. Дейност на екипите към ИАГ	44
ГОРСКА ПОЛИТИКА	46
1. Стратегическо планиране	46
2. Законодателни инициативи и усъвършенстване на нормативната база в горския сектор	47
3. Еврокоординация и международно сътрудничество	48
4. Изпълнение на стратегически дейности и приоритети в горския сектор чрез проекти, финансиирани от ЕС и други международни донори.....	52

ЛОВНО СТОПАНСТВО И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА	56
КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА, НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЧУЖДИТЕ СРЕДСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА НА ИАГ	
I. Отчет на основните параметри на бюджета на ИАГ	59
1. Отчет на приходите.....	62
2. Отчет на разходите.....	63
2.1. Разходи за персонал.....	63
2.2. Разходи за издръжка.....	64
2.3. Разходи за инвестиции (капиталови разходи).....	65
II. Касово изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (КСФ, ДЕС и ДМП).....	66
1. Приходи и финансирания.....	66
2. Разходи.....	66
ВЪТРЕШЕН ОДИТ	66
1. Одитни ангажименти.....	66
2. Констатации.....	67
3. Препоръки.....	67
ФИНАНСОВ КОНТРОЛ В ИАГ	67
1. Система за финансово управление и контрол в Изпълнителната агенция по горите.....	67
2. Управление на риска.....	68
3.Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход.....	68
АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ	69
1. Човешки ресурси.....	69
2. Административно обслужване.....	71
3. Правно обслужване.....	72
4. Документооборот.....	72
ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ	73
1. Информационно обслужване.....	73
2. Връзки с обществеността.....	74

УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ

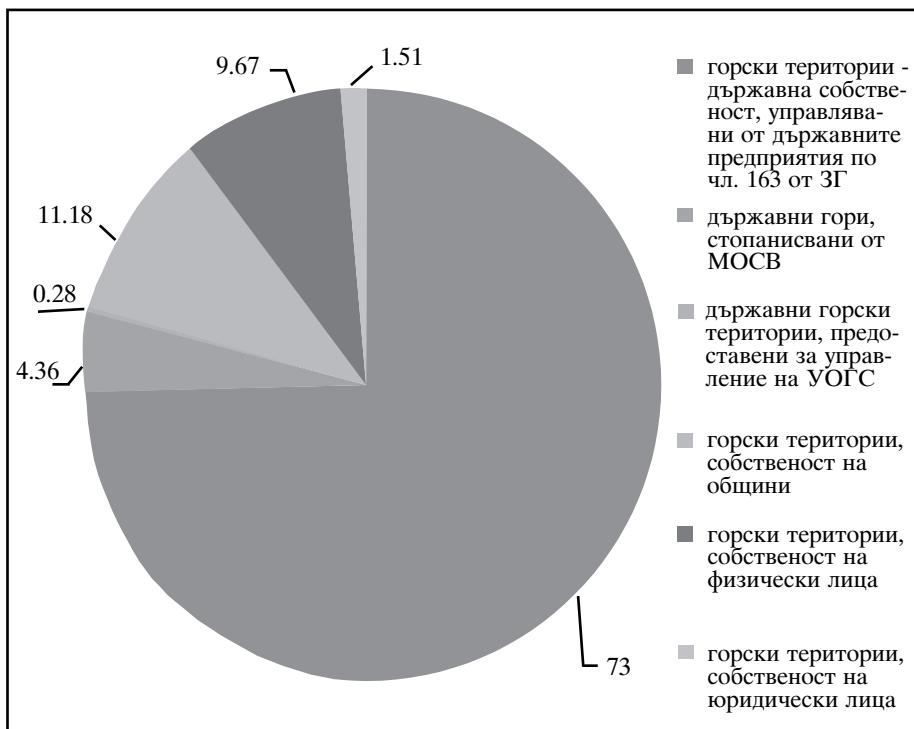
Инвентаризация и планиране в горските територии

1. Горски ресурси

Общата площ на горите и горските територии към 31.12.2020 г. е 4 270 995 ха, от която залесена площ (вкл. и клек) - 3 919 888 хектара. Площта на горските територии е 3 952 575 ха (92.54 %). Площта на земеделски територии, притежаващи характеристиката на гора по смисъла на чл. 2 от Закона за горите („гори върху земеделски територии“) е 318 420 ха (7.46 %).

А. Горски територии - 3 952 575 хектара

Горски територии - държавна собственост, управлявани от държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите - 2 885 194 ха (73 %). Държавни гори, стопанисвани от МОСВ - 172 368 ха (4.36 %), в т.ч. резервати и поддържани резервати - 33 393 ха, Национален парк „Рила“ - 53 479 ха,

Фиг. 1. Разпределение (в %) на горските територии по видове собственост

Национален парк „Пирин“ - 40 332 ха, и Национален парк „Централен Балкан“ - 45 164 хектара. Държавни горски територии, предоставени за управление на учебно-опитни горски стопанства - 11 271 ха (0.28 %).

От недържавните горски територии собственост на общини са 441 824 ха (11.18 %), собственост на физически лица - 382 252 ха (9.67 %), собственост на юридически лица - 59 666 ха (1.51 %), в т.ч. горски територии - собственост на религиозни общности - 17 792 ха (0.45 %).

Общата площ на горите и горските територии към 31.12.2019 г. е 4 264 330 ха, от която залесена площ (вкл. и клек) - 3 903 820 ха (91.55 % от общата площ). Площта на горските територии е 4 149 351 ха (97.30 % от общата площ). Горски територии - държавна собственост, управлявани от държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите - 2 912 371 ха (70.19 %). Държавни гори, стопанисвани от МОСВ - 172 417 ха (4.16 %) - в т.ч. резервати и поддържани резервати - 33 364 ха, Национален парк „Рила“ - 53 479 ха, Национален парк „Пирин“ - 40 332 ха, Национален парк „Централен Балкан“ - 45 164 хектара.

В ДГС - Асеновград, с писмо № 92-7/03.01.2011 г. на зам.-министъра на МЗХ е направена служебна промяна на 78 ха „водно течение“ от държавна горска територия в гори на Министерството на околната среда и водите.

Горските територии, предоставени за управление на учебно-опитни горски стопанства са 11 268 ха (0.27 %), горски територии - собственост на общини - 561 595 ха (13.53 %), горски територии - собственост на физически лица - 424 252 ха (10.22 %), горски територии - собственост на юридически лица - 67 448 ха (1.63 %), в т.ч. горски територии - собственост на религиозни общности - 19 195 ха (0.46 %).

Б. Земеделски територии, притежаващи характеристика на гора по смисъла на чл. 2 от Закона за горите („гори върху земеделски територии“) - 318 420 хектара

Гори върху земеделски територии - държавна собственост (CCФ държавни) - 39 685 ха (12.46 %). Гори върху земеделски територии - общинска собственост (CCФ на общини) - 182 393 ха (57.28 %). Гори върху земеделски територии - собственост на физически лица (CCФ на частни физически лица) - 74 194 ха (23.30 %). Гори върху земеделски територии - собственост на юридически лица (CCФ на частни юридически лица) - 11 089 ха (3.48 %), в т.ч. гори върху земеделски територии - собственост на религиозни общности (CCФ на религиозни организации) - 2195 ха (0.69 %). Гори, временно стопанисвани от общината (BCO) - 11 059 ха (3.48 %).

Площта на земеделските територии, притежаващи характеристика на гора по смисъла на чл. 2 от Закона за горите, към 31.12.2019 г. е 114 979 ха (2.7 % от общата площ). Тези територии не са отчитани по видове собственост, както е през 2020 г., поради невъзможност на програмата.

При изготвянето на отчета за горите и горските територии за 2020 г. е възприет нов подход. Главната промяна е, че горите върху земеделски територии (Селскостопански фонд) са отчетени по видове собственост, отделно от горските територии. Новият подход дава яснота за разпределението на площите, заети с гори, както по вид на собствеността, така и по вид на територията.

Баланс на териториите

Тъй като начинът на отчитане на площите през 2019 и 2020 г. е различен, за сравнимост на данните анализът е направен на база общата площ (горска и земеделска територия).

● Общата площ (горска и земеделска територия) се е увеличила с 6665 ха - от 4 264 330 ха на 4 270 995 хектара. Това увеличение се дължи основно на устройството на неустроени досега територии, заети от гори, при извършените инвентаризации за годината.

Площта на горските територии е намаляла със 196 776 ха - от 4 149 351 на 3 952 575 хектара. Площта на горите върху земеделски територии се е увеличила с 203 441 ха - от 114 979 на 318 420 хектара.

Намаляването на площта на горските територии е за сметка на увеличената площ на горите върху земеделски територии. Преливането на площите се дължи основно на диференцирано отчитане на площите по видове територии и собственост. Част от земеделските територии и горите, временно стопанисвани от общината в предишните отчети, са били отчитани и причислявани като „горски територии“ и „горски територии - държавна собственост“.

Площта на държавните горски територии е намаляла с 27 177 ха - от 2 912 371 на 2 855 194 ха, което се дължи основно на новото отчитане, т.е. голяма част от горите в земеделски територии преди са отчитани като държавни горски територии, има дублиране на площи, изключване на горски територии с административни актове.

Площта на учебно-опитните стопанства се е увеличила с 3 ха - от 11 268 ха на 11 271 ха, в резултат на ново картиране на УОГС „Петрохан“ - с. Бързия.

Площта на общинските горски територии е намаляла със 119 771 ха - от 561 595 на 441 824 ха, за сметка на горите върху земеделски територии.

рии - общинска собственост, които се увеличават на 182 393 хектара.

Площта на държавните гори, стопанисвани от МОСВ, е намаляла с 49 ха - от 172 417 на 172 368 хектара. Разликата се дължи на увеличаване с 29 ха поради ново отчитане на поддържан резерват „Вельов вир“ в района на ДЛС „Ропотамо“ - Бургас, и намаляване със 78 ха поради прехвърляне на „водни площи“ от „гори на МОСВ“ към „земеделски територии - държавна собственост“ в ДГС - Асеновград.

• Залесената площ (горска и земеделска територия) се е увеличила с 16 068 ха - от 3 903 820 на 3 919 888 ха, което е резултат на неустроени досега гори, залесяване на голи площи (пожарища, сечища и голини), преоценка на нелесопригодни площи при инвентаризация на горските територии, а също така и на самозалесили се земеделски територии, притежаващи характеристиката на гора през последните инвентаризации.

Залесената площ в горските територии е намаляла със 187 769 ха - от 3 789 195 на 3 603 426 хектара. Това се дължи основно на преливането на площи между горски и земеделски територии в резултат на новото отчитане.

• Недървопроизводителната площ се е увеличила с 673 ха - от 305 657 на 306 330 хектара. Увеличаване има при ливади, поляни, пътища и просеки, дължащо се на нова инвентаризация, а намаляване има в площите на пожарища, голини, сечища, скали, реки, сипеи и други недървопроизводителни горски площи.

• Залесената площ на иглолистните гори е намаляла с 2 892 хектара. Това намаляване, въпреки появилите се самозалесени площи, се дължи на сечите, водени вследствие на биотични нападения от корояд и масово съхнене на боровите култури извън ареала, които впоследствие се възобновяват с местни широколистни видове. Дължи се и на продължаващото увеличаване на смесените иглолистно-широколистни насаждения, получени след създаването и последващото стопанисване на иглолистни култури, както и на провеждането през последните години на политика за трансформация на иглолистните насаждения и култури, създадени извън естествения им ареал на разпространение. Тази тенденция ще продължава и за въдеще.

• Широколистните високостъблени гори се увеличават с 10 040 ха поради превръщане на издънкови насаждение във високостъблени, залесяване на пожарища, ветровали и други, самозалесяване на незалесени горски територии, преоценка на иглолистни култури и насаждения с ниска производителност и трансформиране на част от иглолистните гори в широколистни.

- Издънковите гори за превръщане са се увеличили с 19 393 ха поради приобщаване към горските територии на насаждения, отнасяни досега към категорията на т. нар. неустроени гори и на преоценка на иглолистни култури, смесени с широколистни издънкови видове.
- Нискостъблените гори са намалели с 10 467 ха поради преоценка на част от акациевите и келявгабърови насаждения, в които преобладават други издънкови и/или високостъблени дървесни видове.

Осъществено годишно ползване

Горски територии

Осъщественото годишно ползване общо от възбновителни и отгледни сечи за горските територии е в размер на 6 885 592 м³ стояща маса, което се равнява на 84.92 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройствен проект) 8 108 695 м³ стояща маса.

- Общо годишно ползване:

- от възбновителни сечи са добити 3 468 774 м³, които представляват 50.38 % от общото ползване и 42.78 % от общо предвиденото по горскостопански план (лесоустройствен проект). Изпълнението на възбновителните сечи спрямо предвидените по горскостопански план (4 544 136 м³) е 76.33 %;

- от отгледни сечи са добити 3 416 818 м³, които представляват 49.62 % от общото ползване и 42.14 % от предвиденото по горскостопански план (лесо�建设ен проект). Изпълнението на отгледните сечи спрямо предвидените по горскостопански план (3 564 559 м³) е 95.86 %.

- Осъщественото годишно ползване в горските територии - държавна собственост, е в размер на 5 321 404 м³ стояща маса, което се равнява на 82.54 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройства проект) 6 447 534 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от горите, предоставени на учебни опитни горски стопанства, е в размер на 44 862 м³ стояща маса, което се равнява на 97.86 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройства проект) 45 881 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от общинските горски територии е в размер на 664 545 м³ стояща маса, което се равнява на 65.13 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройства проект) 1 020 200 м³ стояща маса.

- Осъщественото годишно ползване от гори - собственост на физически и юридически лица, е в размер на 847 858 м³ стояща маса, което се равнява на 142.70 % от предвидените по горскостопански програми или планове (лесоустройства проекти) 594 189 м³ стояща маса.

● Изпълнение на предвижданията по основни групи сортименти:

- за едрата строителна дървесина - 1 228 317 м³ при предвидени 1 325 949 м³ (92.63 %);
- за средната строителна дървесина - 919 128 м³ при предвидени 1 513 622 м³ (60.72 %);
- за дребната строителна дървесина - 105 365 м³ при предвидени 414 475 м³ (25.42 %);
- за дърва за горене - 3 496 407 м³ при предвидени 3 236 085 м³ (108.04 %).

Общият добив на строителна дървесина е 2 252 810 м³ при предвидени 3 254 046 м³ (69.23 %).

Гори върху земеделски територии

Осъщественото годишно ползване от горите върху земеделски територии е в размер на 86 823 м³ стояща маса, което се равнява на 44.11 % от предвидените по горскостопански план (лесоустройствен проект) 196 834 м³ стояща маса.

През изминалата година е направен отчет на баланса на горите и горските територии към 31.12.2020 г. с пълния набор от форми от 1 до 7 ГФ. При отчетите е спазен същият подход - горите върху земеделски територии са отчетени по видове собственост, отделно от горските територии.

2. Инвентаризация и планиране в горските територии

● Проведени са съвещания на комисиите по чл. 34, ал. 1 от Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии във връзка с извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за дейностите по опазване на горските територии от пожари през 2020/2021 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Елхово, Твърдица, Добринище, Благоевград, Рилски манастир, Смолян, Средец, Силистра, Смядово, Върбица, Ихтиман, и само инвентаризация за „Акад. Николай Хайтов“ - с. Хвойна, за частта на влятото ДГС - Чепеларе, и за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Мазалат“, „Шерба“, „Тракия“ и „Черни Лом“.

● Подгответена и изпратена е документация за провеждане на открити процедури за обществена поръчка по извършване на инвентаризация на горските територии и изработване на горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове на дейностите за опазване на горските територии от пожари в периода 2021/2022 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства

- Монтана, Сливен, Елешница, Клисурা, за частта на бившето ДГС - Розино, Панагюрище, Михалково, Трън, Тетевен, заедно с Черни Вит, Елин Пелин, Разград, Буйновци, Шумен, Преслав, Нови Пазар, Чипровци и Казанлък, и за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Ропотамо“, „Дунав“ и „Паламара“. Процедурите ще се провеждат от отделните държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите и регионалните дирекции по горите през настоящата година.

● Проведени са експертни съвети за приемане на стопанските класове и размера на годишното ползване за 2019/2020 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Борино, Доспат, Триград, Асеновград, Първомай (област Пловдив), Земен, Гурково, Мъглиж, Айтос, Струмяни, Първомай (област Благоевград), Катунци, Гърмен, Пирдоп и Ракитово.

● Проведени са съвещания на комисиите по чл. 37, ал. 3 от Наредба № 18/07.10.15 г. за инвентаризация и планиране в горските територии за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за опазване на горските територии от пожари през 2019/2020 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Борино, Доспат, Триград, Асеновград, Първомай (област Пловдив), Земен, Гурково, Мъглиж, Айтос, Струмяни, Първомай (област Благоевград), Катунци, Гърмен, Пирдоп и Ракитово.

● Проведени са експертни съвети за приемане на протоколите на комисиите по чл. 37, ал. 3 от Наредба № 18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии, за приемане на извършената инвентаризация на горските територии и изработените горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове за дейностите по опазване на горските територии от пожари през 2019/2020 г. за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Борино, Доспат, Триград, Асеновград, Първомай (област Пловдив), Земен, Гурково, Мъглиж, Айтос, Струмяни, Първомай (област Благоевград), Катунци, Гърмен, Пирдоп и Ракитово.

● Проведени са експертни съвети за приемане на задания във връзка с предстоящата инвентаризация на горските територии през 2021/2022 г. и съвместното с нея изработване на горскостопански карти, горскостопански планове, планове за ловностопански дейности и за дейностите по опазване от пожари, за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Монтана, Сливен, Елешница, Клисурा, за частта на бившето ДГС - Розино, Панагюрище, Михалково, Трън, Тетевен,

тевен, заедно с Черни Вит, Елин Пелин, Разград, Буйновци, Шумен, Преслав, Нови Пазар, Чипровци и Казанлък, и за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Ропотамо“, „Дунав“ и „Паламара“.

● Изготвен и одобрен е доклад от министъра на земеделието, храните и горите относно обектите за инвентаризация през 2022/2023 г. и изработване на горскостопански карти, горскостопански планове, планове за ловностопански дейности и за дейностите по опазване на горите от пожари, за териториалните поделения Държавни горски стопанства - Търговище, Омуртаг, Стара река, Черни Осъм, Ивайловград, Карнобат, без влятото Сунгурларе, Невестино, Разлог, Пазарджик, Батац, Видин, Бяла, Болярка, и за териториалните поделения Държавни ловни стопанства „Женда“, без влятото „Кърджали“, „Извора“, без влятото „Девин“, „Чепино“, „Тополовград“, „Арамлиец“, „Витиня“, „Росица“, без влятото „Севлиево“, „Сеслав“ и „Воден“.

● Предоставена е цифровата ортофотокарта на дружествата, извършващи инвентаризацията на горските територии и изработващи горскостопански планове, горскостопански карти, ловностопански планове и планове на дейностите за опазване на горските територии от пожари за периода 2020/2021 година.

● Осигурен е цифров модел на картата на възстановената собственост и на кадастралната карта за териториалния обхват на дейност на държавните горски и ловни стопанства, подлежащи на инвентаризация и горскостопанско планиране през 2020/2021 година.

● Направен е отчет на баланса на горите и горските територии на Република България към 31.12.2019 г., който е предаден на Националния статистически институт.

● Изгответи и предоставени са ежемесечни отчети „Горско стопанство“ на регионалните дирекции по горите.

● Предоставена е обобщена информация за дейностите в горските територии за всяко тримесечие на Националния статистически институт, съгласно сключено споразумение между Изпълнителната агенция по горите и Националния статистически институт.

● Изгответи и утвърдени са множество предложения, заповеди и писма по чл. 83, ал. 9 от ЗГ - 8 с включени в горските територии 1 528.532 дка, и по § 17 от ПЗР към ЗИД на ЗОЗЗ - 4 с включени в горските територии 1 828.277 декара.

● Изгответи са графично и са предадени на отдел „Ловно стопанство“ всички райони за териториите с африканска чума по свинете, съгласно заповедите на Българската агенция по безопасност на храните.

- Извършени са 11 проверки на учебни форми по Наредбата за условията и реда за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника.

Дейности в горите

Стопаниването, ползването и защитата на горите бяха насочени към формиране и поддържане на жизнени и многофункционални горски екосистеми, създаване на условия за естественото им възобновяване и подобряване на тяхната устойчивост чрез:

- регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия чрез провеждане на отгледни сечи (в т.ч. системи от сечи за индивидуално производство на висококачествена дървесина);
- провеждане на предвидените в горскостопанските планове възобновителни сечи с естествено семенно възобновяване (в т.ч. на изборни сечи);
- превръщане на издънковите гори в семенни;
- поддържане на благоприятен консервационен статус на горските типове местообитания;
- провеждане на обучения, информационни кампании и други мероприятия с участие на структурите и специализираните териториални звена на ИАГ, НПО и други заинтересовани страни за състоянието на българските гори;
- контрол на провежданите сечи и спазване на режимите за устойчиво стопанизване на горите;
- контрол по издаване на позволителните за сеч и освидетелстването на сечишата;
- лесопатологичен мониторинг на вредителите и болестите в горите и прогнозиране на градациите и епифитотиите.

1. Залесяване и защита срещу ерозия

Основната дейност на ИАГ в тази област беше насочена в следните направления:

- Изпълнение на целите и показателите, заложени в програмата и бюджета на ИАГ.
- Изпълнение на задълженията на България, произтичащи от членството в Европейския съюз, в областта на горските репродуктивни материали.
- Одобряване и регистрация на базови източници за горски репродуктивен материал (ГРМ), регистрация на доставчици на ГРМ, изпитване и окачествяване на семена и подобряване на състоянието на горс-

ката семепроизводствена база.

- Поддържане на база данни от извършените инвентаризации на създадените горски култури; на наличните пожарища, невъзобновените сечища и горите, унищожени от други природни въздействия; на възобновяването във всички освободени площи в държавните и общинските горски територии; на наличните едроразмерни укрепителни съоръжения; извършените за компенсационно залесяване дейности и регистър на горските разсадници в страната.

- Извършване на контролна дейност.
- Съгласуване на проекти за биологична рекултивация в горски територии, изготвяне на отговори и становища.
- Участие в изготвянето на проекти на нормативни документи.

В изпълнение на поставените цели и задачи са извършени следните дейности:

- Изгответи са отчети с база данни за проведените инвентаризации на създадените горски култури; на наличните пожарища, невъзобновените сечища и горите, унищожени от други природни въздействия; на наличните едроразмерни укрепителни съоръжения и са дадени препоръки за отстраняване на допуснатите пропуски и грешки.

- Определена е цената на компенсационното залесяване и са издадени заповеди от министъра на земеделието, храните и горите и изпълнителния директор на ИАГ.

- Съгласувани са 9 проекти за рекултивация на нарушен терени в горски територии.

- Актуализиран е публичният регистър на горските разсадници в страната.

- Актуализиран е Националният списък на одобрените и регистрирани източници за производство на ГРМ.

- Одобрени и регистрирани са 10 нови базови източника от категория „селекциониран“ за производство на ГРМ, отговарящи на минималните изисквания на директива 1999/105/ЕС, и са отменени 22 базови източника.

- От специалисти на горските семеконтролни станции (ГСС) са извършени 512 контролни проверки на състоянието и провежданите дейности в регистрираните базови източници за ГРМ.

- За идентифициране на произхода на ГРМ от експерти в регионалните дирекции по горите (РДГ) и ГСС са издадени общо 168 сертификата.

- В семеконтролните лаборатории на ГСС - София и Пловдив, са издадени 250 семеконтролни свидетелства на партиди семена от ширококо-

листни и иглолистни видове и са изпратени 58 уведомителни писма за годност на реколтата.

- В семехранилището за дългосрочно съхранение в ГСС - Пловдив, са съхранени 863 кг семена от 214 партиди от иглолистни и 10 партиди от широколистни видове.

- За генна банка като семенна колекция в ГСС - София, през 2020 г. са съхранени 79 кг семена с различни произходи от 23 дървесни и храстови вида. В ГСС - Пловдив, са съхранени 17.5 кг от 8 дървесни вида.

- Специалисти от ГСС - Пловдив, са извършили почвени проучвания на 6 горски разсадника на територията на цялата страна, като са изгответи досиета с предписания за подобряване на почвеното плодородие в обследваните разсадници.

- В изпълнение е съвместен проект на ГСС - София, и ЮЗДП - Благоевград, Life 16 NAT/BG/000817 „Възстановяване и подобряване на природозащитния статус на приоритетни горски хабитати от мрежата „Натура 2000“ в България“.

В таблица 1 са посочени по-важните дейности и постигнати резултати от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общини и частни собственици по създаването на гори въз основа на данни от отчет 1-ГС.

За защита на горските територии от ерозия и порои са извършени 5312 дка противоерозионни залесявания. За залесителни мероприятия в държавни горски територии са изразходвани 16.2 млн. лева.

2. Провеждане на сечи в горите

Отгледни и селекционни сечи

През 2020 г. по данни от отчет 1-ГС в държавните гори за регулиране на дървесния състав и подобряване на растежните условия са проведени отгледни сечи на площ от 392 709 дка, което представлява 62.1 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти). От проведените отгледни сечи 53.8 % са в иглолистни гори, 28.8 % - в широколистни високостъблени гори, и 17.6 % - в издънкови гори за превръщане в семенни. Изпълнението на отгледните сечи без материален добив на площ 21 609 дка е 41.3 % от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти). По видове отгледни сечи изпълнението на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти) е 39.2 % за осветленията, 37.8 % за прочистките, 53.8 % за прорежданията и 74.7 % за пробирките.

Селекционните сечи се провеждат в семепроизводствени насаждения за запазване на генетичното разнообразие на популационно и вътревидово ниво, регулиране на формовото разнообразие и селекционна-

Таблица 1

Изпълнени дейности по създаване на гори

№	Видове дейности	Мярка	Изпълнение за 2020 г.
1.	Събрани и добити семена от ТП ДГС/ДЛС	кг	34 097
2.	Произведени фиданки в държавните горски разсадници	хил. бр.	8247.2
3.	Залесени площи	дка	18 976
	в т.ч. от: държавни предприятия	дка	17 601
	общини	дка	1375
4.	Попълване на култури в държавни горски територии	дка	4829
5.	Отглеждане на култури в държавни горски територии	дка	100 944
6.	Среден процент на прихващане на културите:		
	а) държавна собственост:	%	66.70
	- едногодишни	%	71.68
	- двегодишни	%	81.76
	б) общинска собственост:		
	- едногодишни	%	82.31
	- двегодишни	%	40.02
	- тригодишни	%	82.66

та структура на насажденията, осигуряване на условия за редовно и обилно семеносене или плодоносене и увеличаване на добива на висококачествени в наследство отношение репродуктивни материали. През 2020 г. са проведени селекционни сечи на площ 9417 дка, с което предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти) се изпълняват на 85.6 %.

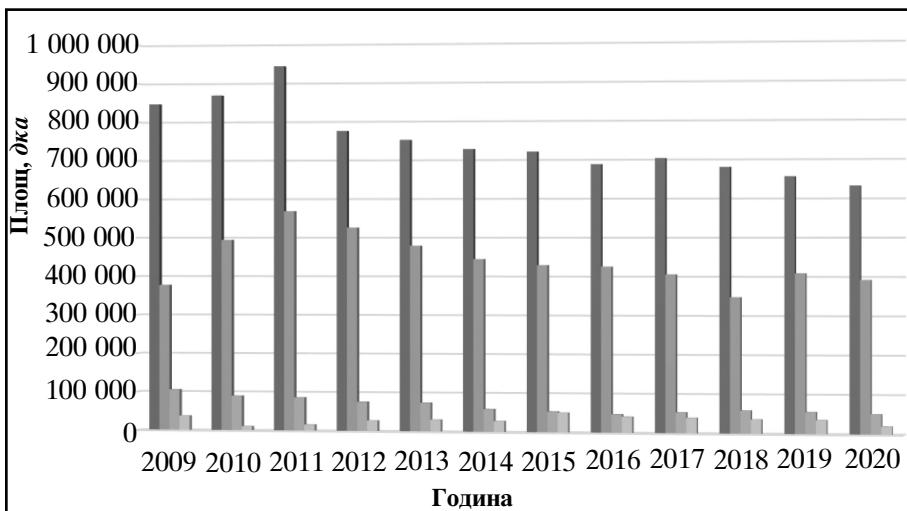
От специалисти на ГСС са извършени двукратни контролни проверки на маркирането и на проведените селекционни сечи в семепроизводствени насаждения върху обща площ 17 030 декара.

През 2020 г., съгласно информационната система на ИАГ - system.iag.bg, с данни към 25.01.2021 г., в недържавните гори са прове-

Таблица 2

**Площ на проведените отгледни сечи в държавните гори
в периода 2009 - 2020 г. (дка)**

	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Отглед- ни сечи	Горско- стопан- ски план												
	отчет	846 674	868 846	943 665	775 586	751 829	727 781	720 862	688 129	703 306	680 259	656 027	632 307
в т.ч. без матери- ален добив	Горско- стопан- ски план	377 237	494 288	568 547	526 106	479 417	445 061	429 551	425 776	406 153	348 216	409 240	392 709
	отчет												

Фиг. 2. Динамика на проведените отгледни сечи и отгледни сечи без материален добив за периода 2009 - 2020 г. ■ отгледни сечи горско-стопански план; ■ отгледни сечи отчет; ■ в т.ч. без материален добив горско-стопански план; ■ в т.ч. без материален добив отчет

дени отгледни сечи на площ 78 364 дка, от които: 50 138 дка в общински гори, 23 023 дка в гори - собственост на физически лица, 3555 дка в гори - собственост на юридически лица, 1648 дка в гори - собственост на религиозни организации.

3. Други мероприятия

В държавните гори е извършено:

- кастрене на стоящи дървета за подобряване на качеството на проправежданата дървесина и подпомагане на процеса на естественото съмоокастряне на дървостоите върху 16 362 дка, което е с 13 819 дка по-малко от предвижданията на горскостопанските планове (лесоустройствени проекти);

- подпомагане на естественото възобновяване върху площ 44 631 дка, което представлява 44.3 % от предвижданията на горскостопанските планове, с 12 505 дка по-малко от изпълнението през предходната година;

- маркиране на лесосечния фонд в размер на 5 222 501 м³ стояща дървесина, или с 822 525 м³ по-малко от 2019 година.

4. Ползване на дървесина

През 2020 г. ИАГ и регионалните дирекции по горите извършват постоянно контрол на издаваните позволителни за сеч и съставянето на протоколи за освидетелстване на сечищата чрез информационната система на ИАГ - system.iag.bg. През годината са издадени позволителни за сеч за 8 012 845 м³ лежаща дървесина, като към 25.01.2021 г. са съставени протоколи за освидетелстване на сечищата за добити 5 679 297 м³ лежаща дървесина.

Сертифициране в горите

Сертифицираните горски територии в България към момента притежават сертификат от Forest stewardship council - FSC (Съвет за стопанисване на горите). Съгласно официалната информация на FSC (<https://fsc.org>) площта на сертифицираните горски територии към 1 февруари 2021 г. е 2 374 088 ха, равняващи се на 57 % от общата горска територия в страната, а сертифицираните единици са 33 (*таблица 3*). Сертификат за проследяване на дървесината FSC - Chain of custody, притежават 443 сертифицирани единици.

Площта на сертифицираните държавни горски територии, стопанисвани от държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, е 2 352 899 ха и се равнява на 76 % от общата стопанисвана от тях територия в страната, а сертифицираните единици са 30.

Съгласно електронния информационен портал на Програмата за утвърждаване на горската сертификация (The Program for the Endorsement of Forest Certification - PEFC), сертификат за проследяване на дървесина PEFC - Chain of custody, притежават 17 сертифицирани единици.

Таблица 3

Сертифицирани горски територии в България по системата за горска сертификация FSC

№	Лицензен номер	Сертификационен код	Дата на сертифициране	Дата на валидност	Организация
1	FSC-C128218	NC-FM/COC-024264	2016-09-14	2021-09-13	СИДП - Шумен
2	FSC-C129079	NC-FM/COC-024721	2017-02-07	2022-02-06	ТП ДГС - Мъглиж
3	FSC-C131639	CU-FM/COC-848196	2017-03-02	2022-03-01	ГПК „Гора“
4	FSC-C131937	SA-FM/COC-005495	2017-01-06	2022-01-05	ТП ДЛС „Осогово“
5	FSC-C132868	CU-FM/COC-849235	2017-06-28	2022-06-27	ТП ДГС - Михалково
6	FSC-C133193	SA-FM/COC-005805	2017-06-16	2022-06-15	ЮЦДП - Смолян, Пловдив
7	FSC-C133717	SA-FM/COC-005682	2017-04-12	2022-04-11	ТП ДГС - Говежда
8	FSC-C134198	SA-FM/COC-005795	2017-06-09	2022-06-08	ТП ДГС - Берковица
9	FSC-C002352	SA-FM/COC-002326	2020-09-29	2025-09-28	ТП ДЛС „Дикчан“
10	FSC-C002522	CU-FM/COC-848871	2019-09-03	2024-09-02	ТП ДГС - Кости
11	FSC-C014720	NC-FM/COC-015479	2018-06-20	2023-06-19	ТП ДЛС „Граматиково“
12	FSC-C017147	NC-FM/COC-015480	2018-09-13	2023-09-12	ТП ДЛС „Шерба“
13	FSC-C022259	SA-FM/COC-001497	2017-01-26	2022-01-25	ТП ДГС - Доспат
14	FSC-C028518	CU-FM/COC-867995	2019-11-20	2024-11-19	ТП ДГС - Кирково
15	FSC-C074489	NC-FM/COC-059347	2020-04-03	2021-04-02	ТП ДГС - Якоруда
16	FSC-C109822	NC-FM/COC-013852	2018-11-06	2023-11-05	ТП ДЛС „Витиня“
17	FSC-C114137	CU-FM/COC-847519	2018-12-31	2023-12-30	СЦДП - Габрово
18	FSC-C115104	CU-FM/COC-867354	2019-08-26	2023-12-11	ТП ДЛС „Мазалат“
19	FSC-C117782	NC-FM/COC-014931	2019-07-18	2024-07-17	ЮЦДП - Смолян, Пазарджик
20	FSC-C118598	NC-FM/COC-016517	2019-10-27	2024-10-26	ТП ДГС - Стара Загора
21	FSC-C122262	CU-FM/COC-847772	2020-08-21	2025-08-20	Община Приморско
22	FSC-C138635	NC-FM/COC-026715	2017-12-08	2022-12-07	ЮИДП - Сливен
23	FSC-C136423	CU-FM/COC-854057	2017-10-13	2022-10-12	ТП ДГС - Айтос
24	FSC-C150171	NC-FM/COC-004997	2019-07-17	2024-07-16	ЮЦДП - Групов сертификат
25	FSC-C156633	NC-FM/COC-059959	2020-06-23	2025-06-22	ТП ДГС - Казанлък
26	FSC-C157508	NC-FM/COC-059967	2020-06-02	2025-06-01	ТП ДГС - Чирпан
27	FSC-C157623	SA-FM/COC-008016	2020-09-09	2025-09-08	ЮЗДП - Група Юг
28	FSC-C157774	NC-FM/COC-060808	2020-07-30	2025-07-29	Община Копривщица
29	FSC-C157788	CU-FM/COC-869016	2020-10-06	2025-10-05	ЮЗДП - Група Север
30	FSC-C157982	NC-FM/COC-059964	2020-06-23	2025-06-22	ТП ДГС - Твърдица
31	FSC-C157987	NC-FM/COC-059965	2020-06-23	2025-06-22	ТП ДГС - Гурково
32	FSC-C159090	NC-FM/COC-059961	2020-08-06	2025-08-05	ТП ДГС - Сливен
33	FSC-C160415	NC-FM/COC-060037	2020-11-16	2025-11-15	ЮЦДП - Група Юг

Зашитени територии

1. Основни задачи

- Изпълнение на предвидените програми и дейности в плановете за управление на природните паркове.

- Разработване на планове за управление на природни паркове, в които нямаше действащи планове.

- Изпълнение на проекти и програми, финансиирани от оперативни програми на ЕС и други финансови механизми.
- Подобряване на управлението и инфраструктурата на парковете.
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.
- Връзки с обществеността и образователни програми.
- Участие в процеса на актуализация на защитени територии.

2. Изпълнени дейности

Специалната награда на европейските граждани беше връчена на проект „Партньорство за опазване на българските стари гори в „Натура 2000“, ръководен от Изпълнителната агенция по горите, Министерството на земеделието, храните и горите, WWF - България, Асоциацията на парковете в България и Сдружението за дива природа „Балкани“. Проектът спомогна за съгласуване на конфликтни интереси при определянето на горски защитени територии по „Натура 2000“. Благодарение на съвместните усилия на държавните органи, природозащитни неправителствени организации и изследователи от научни институции през ноември 2016 г. 109 300 ха държавни гори бяха определени като „гори във фаза на старост“ в „Натура 2000“ и този процес продължава, като към момента те са над 111 000 хектара.

И през 2020 г. дирекциите на природните паркове и държавните предприятия изпълняваха съвместни дейности на базата на склучени споразумения за сътрудничество и планове за съвместни дейности. Такива споразумения са склучени между ЮЗДП - Благоевград, и Дирекциите на природните паркове „Беласица“, „Витоша“ и „Рилски манастир“. Целта на споразуменията за съвместна дейност е решаване на проблеми от взаимен интерес в следните области: устойчиво управление и опазване на природните ресурси; опазване на екосистемите и биоразнообразието; екологосъобразно управление на земите в защитените територии и защитени зони по Закона за биологичното разнообразие; квалификация на персонала; подготовка, кандидатстване и изпълнение на проекти, свързани с горите и защитените територии.

И през изминалата година, въпреки силно ограничения финансов ресурс, с който разполагаха, дирекциите на природните паркове продължиха работата си по подобряване на условията за туризъм в парковите територии. Извършени бяха ремонтни и възстановителни дейности по съществуващата туристическа инфраструктура - мостове, интерпретативни маршрути, заслони, беседки, кътове за отдих, чешми и други. Обновени и възстановени бяха информационни табла, маркировка на туристическите маршрути и други.

Всички дирекции на природните паркове (ДПП) продължиха своята активна работа с доброволци, с чиято помощ бяха реализирани редица мероприятия по възстановяване и поддържане на туристическата инфраструктура, почистване на парковите територии, обновяване на туристическата маркировка, залесителни мероприятия и други.

Продължи и дейността в областта на реинтродукцията на застрашени и редки видове и поддържане на техните популации. На изградените площадки за подхранване на птици регулярно е изнасяна храна.

На територията на ПП „Витоша“ през годината бяха извършени редица дейности, свързани с почистване и обновяване на туристическата инфраструктура, ограничаване на достъпа на моторни превозни средства, монтиране на информационни табла и табели, маси витошки тип и други. Подновени са 21 табелки на брайлово писмо в Ботаническа алея за незрящи в м. Дендрариума. Възстановени и изградени са над 30 дървени мостчета. Почистени бяха над 2000 л.м канавки/водостоци по алеи и пътеки в парка. По-голяма част от тези дейности е извършена с помощта на доброволци. Проведени са 12 доброволчески акции, като общият брой на участниците в тях възлиза на над 300 души. С финансиране по проект CB007.2.32.151 „Екологичното образование - мост за устойчиво развитие на трансграничния регион“, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество INTERREG - ИПП България - Сърбия 2014 - 2020 г., беше изградена класна стая на открито в района на с. Боснек. ДПП „Витоша“ през изминалата 2020 г. е отличена с грамоти за ежегодно успешно организиране на почистващи акции в Природен парк „Витоша“, включени в кампанията „Да изчистим България заедно“, както и от V международен конкурс „Най-добрите издания за планини“ в Краков, Полша, за юбилейното издание „85 години природен парк „Витоша“ с автор инж. Юлия Михайлова. През изминалата година се проведе за трета поредна година инициативата „Споделени игри“ в м. Иглицина поляна, организирана съвместно с Фондация „София - европейска столица на спорта“, Национална спортна академия „Васил Левски“ и Дирекция на Природен парк „Витоша“ в подкрепа на каузата „Витоша - достъпна за всички“.

ДПП „Врачански Балкан“ продължи своята дейност по възстановяване на популацията на планински кеклик. От 2020 г. има затворен цикъл на производство на птици от вида. Към момента в парка зимуват 90 птици. Дирекцията продължи своите дейности и по подхранване на египетския и реинтродукция на белоглавия лешояд. През 2019 г. в района ежемесечно се наблюдават около 50 - 70 белоглави лешояда, формирани са общо 15 двойки, които успешно са излюпили и отгле-

дали 13 белоглави лешоядчета. През 2020 г. са формирани 18 двойки и отгледани 17 малки. Извършен е и мониторинг по проект за реинтродукция на европейски лалугер за 2020 г. в местността Локвата. Установено е текущо състояние на популацията от европейски лалугер в периода май - август 2020 г. в района на реинтродукция, като са установени над 60 активни дупки, на които са снети координати. Наблюдавани за периода са над 18 животни, което е доказателство, че колонията се развива успешно. На територията на ДПП „Врачански Балкан“ през изминалата година бяха ремонтирани 10 интерпретативни маршрута, обновена е маркировката по 6 туристически маршрута, ремонтирани са 2 заслона, 4 информационни пункта и 6 къта за отдих.

ДПП „Българка“ продължи дейностите по възстановяване и отглеждане на редки и застрашени от изчезване видове от флората и фауната в базата при с. Поток. В адаптационните волиери за дневни и нощни грабливи птици периодично биват настанявани и отглеждани видове за адаптация преди пускането им в природната среда. С помощта на СЦДП - Габрово, е закупен зарибителен материал от балканска пъстърва, като съвместно бяха освободени 8000 по поречията на 4 реки, намиращи се на територията на парка.

ДПП „Странджа“ участва при огледа и определянето на нови вековни дървета от характерните дървесни видове за планина Странджа. Дирекцията на Парка проведе и регулярното проучване на най-чувствителните иувредени крайморски дюнни местообитания и крайречни влажни зони.

На територията на ДПП „Русенски Лом“ от март до септември се провежда ежеседмичен мониторинг и подхранване на двойка египетски лешояди. Двойката успешно отгледа една млада птица. През 2020 г. се проведе търсене на заети територии от малък креслив орел на територията на защитена зона „Ломовете“, установени са 9 заети територии и е намерено едно гнездо на вида. Предстои търсене на гнездата и откриване на нови заети територии. Проведе се и мониторинг на заетите гнезда на черен щъркел и търсене на нови гнезда. Дирекцията на Парка отговаря и за поддържане на оптималното водно ниво в ЗМ „Калимок - Бършлен“.

Дейностите на ДПП „Русенски Лом“ в направление „Връзки с обществеността“ обхващат организацията на традиционни чествания, събития, отбелнязване на дати от природозащитния календар, годишници, свързани с историята на парковете. Подготват публикации за местни и националните медии с цел популяризиране на своята дейност и биологично разнообразие.

Във връзка с възникналата епидемична обстановка в страната и свeta част от традиционните събития и чествания бяха отменени или преведени без широка достъпност за населението. Поради тази причина и честването на Седмицата на гората - 2020 г., се отмени и се проведе инициативата „Моят разказ за гората“. Инициативата събра повече от 2000 рисунки от цяла България. ДПП „Русенски Лом“ съвместно с Областна администрация - Русе, организираха дарение на детски рисунки, участвали в инициативата „Моят разказ за гората“ на отделението по неонатология на УМБАЛ „Медика“ - Русе. Детски рисунки бяха подарени и от ДПП „Сините камъни“ на детското отделение на МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ - Сливен.

По повод своята 40-годишнина от създаването на Парка екипът на ДПП „Шуменско плато“ инициира провеждането на Първа годишна среща на експертите по връзки с обществеността в дирекциите на природните паркове. Срещата се проведе онлайн, предвид въведените ограничения заради COVID-19, и на нея бяха набелязани бъдещи инициативи, които дирекциите на парковете да реализират съвместно. Ди-rekцията на Парка подкрепи организирането и провеждането на Национално състезание по биатлон „Шуменско плато 2020“, организирано от велоклуб „Илчов баир“. В рамките на надпреварата експертите проведоха туристически поход с беседа до Скалните манастири в парка.

ДПП „Златни пясъци“ организира и проведе екологични игри, водачество по детски образователни маршрути „Песента на гората“ и „Домът на сойката“ и беседи за билките при учебната „Билкова градина“.

ДПП „Персина“ представи интерактивната изложба „Пътят на червеногушата гъска“, предоставена от Българското дружество за защита на птиците. До месец март 2020 г. изложбата е разгледана от близо 500 деца.

През изминалата година изградените обучителни и интерпретационни центрове в парковете продължиха своята дейност с минимална активност, главно през летните месеци, поради възникналата епидемиологична обстановка, като посрещаха периодично групи ученици и деца от страната.

През 2020 г. в Младежки еко лагер - с. Очин дол, ДПП „Врачански Балкан“, са реализирани близо 500 нощувки. Организирани са 4 зелени училища с продължителност между 2 и 3 дена. Базата е посетена от ученици от Враца, Мездра, Своге, София и други. Поради обстановката в страната Центърът не работеше от средата на март до средата на юни и от 01.11.2020 година.

Традиционният Поход на патиланци, организиран със съдействието на ДПП „Българка“, по повод 1 юни - Денят на детето, тази година се

проведе на 25 юли на поляната до Соколски манастир. Въпреки по-късното провеждане мероприятието събра много деца, които преминаха по екопътека на ДПП „Българка“ - от с. Чарково до Соколски манастир.

ДПП „Беласица“ проведе практически упражнения от курс по разпознаване на лечебни растения на територията на парка, а по случай празника на билките - Еньовден, организира семинар на тема „Силата на растенията“.

Всички дирекции на природните паркове продължиха и изпълнението на задълженията си, свързани с провеждането на мониторинг на консервационно значими видове растения и животни, включени в Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие, като бяха попълнени необходимите формуляри и изпратени за въвеждане в системата на Изпълнителната агенция по околната среда.

През изминалата година Дирекциите на природните паркове „Витоша“, „Врачански Балкан“, „Златни пясъци“ и „Рилски манастир“ продължиха изпълнението на дейности по проектите по Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020“, свързани с подобряване на природоохранното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на природните паркове.

За популяризиране на природния туризъм ДПП „Беласица“ изработи интерактивна онлайн карта с 27 пешеходни и 17 маршрута за пленинско колоездане в парка.

ДПП „Персина“ продължи изпълнението на проект „Обвързване на защитените територии по Дунав в Зелен коридор от хабитати „Дунав“, по Програмата за транснационално сътрудничество „Дунав 2014 - 2020“. През 2019 г. стартира и проектът „Опазване на къдроглавия пеликан по Черноморско - Средиземноморския миграционен път“, финансиран по програма LIVE. През 2020 г. стартира и проект „Изпълнение на приоритетни мерки в Рамсарско място „Комплекс Беленски острови“, Природен парк „Персина“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.“. Дирекцията на Парка изпълнява и регулярни мониторингови дейности - ВЗ „Кайкуша“, ВЗ „О-в Персин“, птици, риби, земноводни и растения. Периодично, съобразно сезона, се извършват регулярни мониторингови дейности във влажните зони на територията на парка и в р. Дунав. Извършван е регулярен мониторинг на новосформираната колония от къдроглави пеликани на о-в Персин за периода февруари - юли.

ДПП „Русенски Лом“ приключи успешно работата по проект „Система за наблюдение на горите за ранно откриване и оценка на пожари

в региона Балкани - Средиземно море“ и проект „Зелено управление“, финансиран по програма INTERREG VA „Румъния - България 2014 - 2020“.

Консултации и подпомагане на работата на собствениците на недържавни гори

През 2020 г. са изпълнени дейности, насочени към подпомагане на собствениците на недържавни гори и лесовъдите на частна практика, по-важните от които са:

- Проведени са над 1425 консултации на собственици, частни лесовъди и други заинтересовани лица по телефон, електронна поща, в приемната на МЗХГ и по време на извършените теренни проверки.
- Активно е популяризирана възможността за изкупуване на частни горски територии от държавните предприятия.
- В хода на извършваните проверки, срещи и консултации са популяризираны добри практики, свързани с устойчивото стопанисване на горите и осъществяването на дейностите в горските територии.

Контрол върху дейностите в горите

През 2020 г. ИАГ с нейните структури и специализирани териториални звена са изпълнили редица мерки, свързани с осъществяване на ефективен контрол върху извършваните дейности в горските територии, по-важните от които са:

- Извършени документални и теренни проверки по сигнали и жалби.
- Изгответи са над 153 отговори по жалби, сигнали и писма на физически, юридически лица и организации по въпроси, относящи се до дисциплината на ползване на дървесина и недървесни горски продукти.
- Участие в обучение на служители от РДГ - Шумен, по прилагане на Наредба № 1 за контрола и опазването на горските територии.
- Участие в обучение „Информационна и медийна грамотност“.
- Участие в комисия по чл. 17, ал. 1 от Наредба № 1 от 15.02.2019 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника и условията и реда за издаване на удостоверение за регистрация на учебни форми за тяхното обучение.
- Участие в комисии за провеждане на изпит на лица със средно образование и на тези, които са отписани от регистъра по чл. 235 от Закона за горите.
- Участие в комисията за разглеждане на заявления за вписване на

физически лица и търговци в публичните регистри на ИАГ по чл. 235 и чл. 241 от ЗГ през 2020 година.

● Извършени са 173 комплексни проверки, имащи за цел да разкрият всички несъответствия между нормативното и действителното състояние на дейността на проверявания обект. Такива проверки са извършени в: териториални поделения на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ - 53 горски и 14 ловни стопанства, 57 общини - собственици на горски територии, 3 горски кооперации, 44 регистрирани по чл. 235 от ЗГ физически лица, упражняващи лесовъдска практика и 2 учебно-опитни горски стопанства.

● През 2020 г. са извършени 9418 тематични проверки, които са с 42 % повече от 2019 година. Тематичните проверки имат за цел да установят състоянието на отделна дейност. Значителен брой от този вид проверки бяха извършени в райони със завишена концентрация на нарушения. По този ред са извършени 5814 проверки в ДГС/ДЛС, 721 - в общини, 2837 - на физически лица, упражняващи лесовъдска практика, както и 5 - в кооперации, 3 - в дирекции на природни паркове, 3 - в УОГС, и 35 - в горски територии - религиозна собственост.

През 2020 г. е даден приоритет на осъществяването на контрол чрез тематични проверки, които позволяват по-голяма внезапност и контрол по време на извършване на дейността, което е от значение за установяване на обстоятелствата, необходими за съставяне на АУАН, в случай на констатирано нарушение. В резултат на извършените проверки и предприетите организационни мерки бяха съставени над 2000 констативни протокола, с които са дадени 939 разпореждания и предписания. За установените нарушения са съставени 275 АУАН, които са с 43 % по-малко спрямо предходната година. В хода на проверките е осъществен и последващ контрол върху изпълнението на дадените предписания и разпореждания от предходни проверки.

Като цяло по-големият брой извършени проверки и сравнително малкото направени констатации и съставени АУАН води до извода, че преобладаващата част от лицата, осъществяващи дейности в горските територии, в т.ч. и лицензираните лесовъди, повишават своята компетентност и се стремят да изпълняват ЗГ и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи дейността им. Данните показват, че най-често санкционирани са лицата, регистрирани по чл. 235 от ЗГ, които упражняват лесовъдска практика в гори - собственост на физически и юридически лица, следвани от установени нарушения в държавни и общински горски територии.

● Чрез информационната система на ИАГ е осъществен контрол на

издаваните позволителни за сеч и протоколи за освидетелстване на сечища.

● Текущо е организирана дейността за своевременни проверки на постъпили сигнали от граждани, юридически лица, неправителствени организации, включително по случаи с широк обществен интерес.

Ползване на недървесни горски продукти

През 2020 г. е отчетено, че от горски територии са събрани 1641 кг гъби. Наблюдава се тенденция към повишен интерес при търсенето и събирането на трюфели, което поражда противоречия между търсачите на трюфели и лицата, стопанисващи и извършващи дейности в горски територии. В тази връзка са изготвени писма и становища, разясняващи разпоредбите на нормативните актове, регламентиращи ползването на недървесни горски продукти. С цел регулиране на процесите на търсене, събиране и търговията с трюфели през 2020 г. беше изготвен Законопроект за трюфелите и бе представен на министъра на земеделието, храните и горите.

Отчетен е също така и добив на горски плодове (малини, къпини, боровинки, трънки и др.) в размер на 275 417 кг, шипки - 226 022 кг, липов цвят - 468 850 кг, билки - 858 719 килограма.

Промени в горските територии и учредяване на вещни права

За периода 01.01.2020 - 31.12.2020 г. са настъпили следните промени в горските територии на Република България:

Издадени са 9 административни акта за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии по реда на чл. 14 от Закона за горите (отм.), с обща площ 63.076 дка, с цена за промяната 738 342.00 лв., постъпващи по сметката на Изпълнителната агенция по горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 71 035.02 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Издадени са два административни акта, с които се погасяват правата на заявителите по издадени заповеди за промяна на предназначението в предишни отчетни периоди.

Издадени са 30 административни акта за предварително съгласуване за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии с обща площ 568.419 дка, по реда на чл. 75, ал. 3 от Закона за горите.

Издадени са 36 административни акта за промяна на предназначението на поземлени имоти в горски територии по реда на чл. 77 от Закона за горите, с обща площ 752.528 дка, с цена за промяната 2 151 526.80 лв.,

постъпващи по сметката на Министерството на земеделието, храните и горите. Определени са средства за компенсационно залесяване в размер на 861 388.76 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Безвъзмездно е променено предназначението, по реда на чл. 73, ал. 5 от Закона за горите, на 1 461.217 дка горски територии за изграждането на 16 национални и 9 общински обекта от първостепенно значение, като са издадени 25 административни акта, с които се констатират вече възникнали права и задължения.

Издадени са 13 административни акта за придобиване на право на собственост върху 16.660 дка горски територии - частна държавна собственост, представляващи застроена и нормативно определена прилежаща площ на сгради, постройки, мрежи и съоръжения, по реда на § 123, ал. 3 на ПЗР към ЗИД на Закона за горите (отм.), с обща цена за продажба на поземлените имоти 173 063.90 лв. и режийни разноски в размер на 3459.66 лв., постъпващи по сметката на Изпълнителната агенция по горите.

Издадени са 2 административни акта за отказ за придобиване право на собственост върху застроена и нормативно определена прилежаща площ на сгради, постройки, мрежи и съоръжения, по реда на § 123, ал. 3 на Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите (отм.), и 1 административен акт за прекратяване на административното производство.

Издадени са 168 административни акта за промяна на предназначението на поземлени имоти от земеделска в горска територия по реда на чл. 81 от Закона за горите. Промяната е безвъзмездна.

Издадени са 4 административни акта за връщане на поземлени имоти с променено предназначение в горските територии - държавна собственост, във връзка с погасени права за закупуване на имотите. Издадени са 14 административни акта за предварително съгласуване за учредяване право на строеж върху горски територии - държавна собственост, с обща площ 6.764 дка, по реда на чл. 55 от Закона за горите.

Издадени са 19 административни акта за учредяване на право на строеж, по реда на чл. 56 от Закона за горите, върху горски територии - държавна собственост, с площ 7.437 дка, с обща цена за вещното право 69 543.70 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие и 1403.32 лв. режийни разноски, постъпващи по сметката на Изпълнителната агенция по горите. Начислената стойност на дървесината „на корен“ в сегашна възраст за оценяванието на саждения е в размер на 3333.17 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за

5565.42 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно предприятие.

Издадени са 36 административни акта за предварително съгласува-
не за учредяване на сервитут върху горски територии - държавна собс-
твеност, с обща площ 54.885 дка, по реда на чл. 62 от Закона за горите.

Издадени са 27 административни акта за учредяване на сервитут
по реда на чл. 63 от Закона за горите върху горски територии - дър-
жавна собственост, с площ 63.161 дка, с обща цена за вещното право
270 709.00 лв. и 5414.18 лв. режийни разноски, постъпващи по сметка-
та на Изпълнителната агенция по горите. Начислената стойност на
дървесината „на корен“ в сегашна възраст за оценяваните насаждения
е в размер на 33 246.59 лв., постъпващи по сметката на съответното
държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно за-
лесяване за 53 951.94 лв., постъпващи по сметката на съответното дър-
жавно предприятие.

Издадени са 6 административни акта за учредяване на сервитут на
енергиен обект по реда на чл. 64 от Закона за горите върху горски те-
ритории - държавна собственост, с площ 22.507 дка, с цена за вещното
право 145 018.56 лв. и 2547.42 лв. режийни разноски, постъпващи по
сметката на Изпълнителната агенция по горите. Начислената стойност
на дървесината „на корен“ в сегашна възраст за оценяваните насажде-
ния е в размер на 5524.01 лв., постъпващи по сметката на съответното
държавно предприятие. Определени са средства за компенсационно за-
лесяване за 24 504.48 лв., постъпващи по сметката на съответното дър-
жавно предприятие.

Издадени са 8 административни акта за учредяване на право на пол-
зване по реда на чл. 70 от Закона за горите върху горски територии -
държавна собственост, с площ 31.135 дка, с обща цена за вещното пра-
во 2032.20 лв. и 40.64 лв. режийни разноски, постъпващи по сметката на
Иzpълнителната агенция по горите. Начислената стойност на дървеси-
ната „на корен“ в сегашна възраст за оценяваните насаждения е в раз-
мер на 7756.15 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно
предприятие. Определени са средства за компенсационно залесяване за
26 366.76 лв., постъпващи по сметката на съответното държавно пред-
приятие.

Издадени са 4 административни акта за прекратяване, по реда на
Административнопроцесуалния кодекс, на административните произ-
водства за учредяване ограничени вещни права върху горски терито-
рии - държавна собственост.

ОПАЗВАНЕ, ЗАЩИТА И КОНТРОЛ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. Защита на горските територии от болести, вредители и други повреди

В прогнозата за 2020 г. бяха предвидени мероприятия върху 33 % от установените през 2019 г. горски територии със здравословни проблеми. Изпълнението на прогнозата е в рамките на 68 %. Предвидените и отчетените лесозащитни мероприятия през 2020 г. са представени в таблица 4.

В публикуваната прогноза за 2020 г. беше предвидено извършване на въздушно пръскане на обща площ 40 656 дка, в т.ч. 11 934 дка срещу борова процесионка, 19 460 дка срещу ръждива борова листна оса и 9262 дка срещу гъботворка. След дискусия на Националната комисия по лесозащита (НКЛЗ) през 2020 г. бе направена организация за извършване на биологична борба чрез интродукция на *Entomophaga taimaiga* върху предвидените площи за третиране срещу гъботворка. От тези предвидени лесозащитни мероприятия беше извършено само въздушно пръскане през есента на 2020 г. срещу борова процесионка на обща площ 9800 декара. Използван е биологичен инсектицид на базата на Бацилус турингиензис (*Bacillus thuringiensis var. Kurstaki*). Ефектът от мероприятиято е до 82 - 95 % смъртност на гъсениците.

Въздушното пръскане и биологичната борба, която трябваше да се извърши през пролетта на 2020 г., не се състоя поради причини, породени от прилагането на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и обективната невъзможност за склучване на договор с нов авиационен оператор за извършване на дейността в срок. За разглеждане на причините, постъпили с писмо от ЮЗДП, на 28.04.2020 г. беше свикано извънредно заседание на НКЛЗ, която прие за основателни тези причини чрез изразяване на писмени становища.

Извършена е наземна химична борба на обща площ 4605 дка в горски разсадници и тополови култури, което е с 34 % повече от планираното. Мероприятието е извършено при възникване на здравословни проблеми, причинени от различни биотични и абиотични фактори в горски разсадници (40 %) и в горски култури (60 %).

Проведена е механична борба на площ 1846 дка срещу борова процесионка в горски култури (80 %), срещу повреди от насекоми, дивеч и гризачи в тополови култури (10 %) и в горски разсадници (10 %).

Санитарните сечи са изпълнени на 81 % спрямо направената прогноза за 2020 година. От тях 85 % са проведени в иглолистни гори и 15 % -

Таблица 4

**Предвидени и проведени лесозащитни мероприятия
и изразходвани средства**

Мероприятие	Годишна прогноза за 2020 г.	Отчет 2020 г.	Изпълнение
	дка	дка	%
Авиоборба общо:	40 656	9800	24
Авиохимична борба	26 827	6300	23
Авиобиологична борба	13 829	3500	25
Наземна химична борба	3435	4605	134
Механична борба	1333	1846	138
Интегрирана борба	15	-	0
Санитарни сечи	118 824	96 040	81
Общо	164 263	112 291	68

в широколистни гори. Изведените сечи са обхванали увредени горски територии от различни фактори - абиотични (55 %), фитопатогенни гъби (32 %), стъблени насекоми (10 %) и пожари (3 %).

През годината е извършена актуализация на модул „Информационна система от обследванията и лесопатологичния мониторинг/лесопатологичното обследване“ в информационната система на ИАГ, съгласно влязлата в сила Наредба № 9 от 2019 г. за защита на горски територии от болести, вредители и други повреди.

На 26 ноември 2020 г. е проведена международна научно-практическа конференция по лесозащитата по повод 60-годишнината от създаването на лесозащитните станции в България. Представените на конференцията доклади са публикувани в специално издание на списание „Наука за гората“, финансирано от Изпълнителната агенция по горите. Изданието е достъпно и в електронен вариант на адрес: <https://naukazagorata.wordpress.com>

2. Защита и опазване на горските територии от пожари

Горските пожари са стихийно бедствие, оказващо негативно въздействие не само върху горскодървесната растителност, а цялостно върху горските екосистеми, като нанасят повреди или унищожават дървесната, храстовата и тревната растителност, увреждат почвата и микроборганизмите. Голяма част от представителите на горската фауна не успяват да мигрират и загиват, вследствие от огъня или последиците от него.

Горските пожари имат негативни последици и върху околната среда, чрез отделяция се при изгарянето дим, който замърсява въздуха и влошава условията и начина на живот на хората. Тези последици определят изключителната важност на превенцията и борбата с горските пожари.

За намаляване на риска от възникване на пожари в горските територии и подобряване на взаимодействието при борбата с тях в началото на февруари 2020 г. от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) и директора на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН) беше утвърден план за взаимодействие между двете институции през 2020 година. Залегнатите цели и задачи в Плана за взаимодействие между ИАГ и ГДПБЗН към настоящия момент са изпълнени, въпреки трудностите, свързани с обявените през 2020 г. извънредно положение и обстановка в страната и въведените противоепидемични мерки във връзка със заболяването COVID-19.

За периода от 01.01.2020 до 31.12.2020 г. в горските територии на страната са възникнали общо 499 пожара, които са опожарили 52 579 декара. На площ 3365 дка в горските територии пожарите са преминали върхово, което е под средното за последните десет години в страната (опожарени ежегодно около 57 914 дка горски територии, при възникнали 522 пожара).

В над 63 % от опожарените горски територии е засегната широколистна растителност, в 13 % от площите - иглолистна растителност, в 2 % от площите засегнатата растителност е смесена и в 22 % от опожарените земи в горските територии са засегнати треви, незалесени площи и мъртва горска постилка.

Опожарените горски територии - държавна собственост, представляват 58 % от общо опожарените площи, общинска собственост са 30 % от общо опожарените площи и 12 % от опожарените площи са разположени в горски територии - собственост на физически и юридически лица. През 2020 г. не са възниквали пожари в горски територии - религиозна собственост.

За същия период на 2019 г. бяха регистрирани 668 пожара, които засегнаха 56 196 дка горски територии, като на 4191 дка от общо засегнатите площи бяха опожарени горски територии от върхов пожар.

Преките щети, нанесени от пожари в горските територии през 2020 г., са оценени на 596 220 лв. при над 2 млн. лв. през 2019 г. и средни стойности от над 1.8 млн. лв. за последните десет години. Това се дължи на факта, че през миналата година близо една четвърт от опожарените горски територии са незалесени площи, като при опожаряването им са

нанесени значително по-малко материални щети.

През 2020 г. са възникнали със 169 по-малко горски пожара, спрямо 2019 г., които са опожарили с 3617 дка по-малко площ. Опожарените площи от върхови пожари през 2020 г. са с 826 дка по-малко спрямо засегнатите площи през 2019 година.

Големият размер на опожарената площ се дължи основно на възникналия през август пожар в землището на Лесово, в района на ТП ДГС - Елхово, който прерасна и се разви на територията на ТП ДГС - Маджарово, и ТП ДЛС „Тополовград“, и засегна общо 12 898 дка горски територии, което представлява над 24 % от общо опожарените горски територии през 2020 година.

Друг голям пожар възникна през септември в района на ТП ДГС - Стара Загора, землище с. Полски Градец, община Раднево, който се разви в териториалния обхват на ТП ДЛС „Тополовград“ и опожари общо 9042 дка горски територии в двете стопанства. Засегнатите площи в горските територии, в резултат на описаните два пожара, представляват близо 42 % от общо опожарените площи в горските територии на страната през 2020 г., като гасителните действия и при двата пожара продължиха по няколко денонощия.

Най-висок е броят на възникналите пожари в горските територии, попадащи в района на дейност на РДГ - Кърджали - 85, където бяха опожарени и най-много горски територии - 19 076 дка, в т.ч. на 1796 дка са засегнати горски насаждения от върхови пожари. Опожарената площ в РДГ - Кърджали, представлява около 36 % от опожарените горски площи през 2020 година. В Регионалните дирекции по горите - Сливен и София, са възникнали по 39 горски пожара, като в РДГ - Сливен, са засегнати 7907 дка горски територии, от които 124 дка - насаждения от върхови пожари, а в РДГ - София, засегнатата площ на горските територии е 1791 дка, като в района на дейност на тази дирекция не са засегнати горски територии от върхови пожари. В горските територии на РДГ - Велико Търново, са възникнали най-малко пожари през 2020 г. - 9, като са засегнали и най-малко горски територии - 206 декара.

Основен фактор за възникване на пожари в горските територии на страната и през изминалата 2020 г. остава човешка небрежност, която е причина за 67 % от пожарите, за 27 % причините са неизвестни, но при всички случаи се касае за човешко действие или бездействие, за 3 % причините са умишлени и едва за 2.6 % от възникналите пожари са по естествени причини (мълнии).

Видно от данните човешката небрежност в периода на обявения по-жароопасен сезон, дългите периоди с малки количества на падналите валежи особено в югоизточните и източните части на страната, както

и високите среднодневни температури са основата за възникването на пожари през 2020 година. Средната площ на един условен горски пожар през 2020 г. в страната е 105 дка, при 84 дка за 2019 година.

Нужно е да отбележим адекватните реакции от страна на служителите на ТП ДГС/ДЛС, общински и други структури (в някои случаи и служители на РДГ) и служителите от структурите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, в резултат на които не беше допуснато разрастване на възникналите пожари в територии, граничещи с горските.

През 2020 г. от страна на Регионалните дирекции по горите в Берковица, Благоевград, Бургас и Сливен са склучени договори с Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция, за финансиране по подмярка 8.3 от Програмата за развитие на селските райони за изграждане на 13 съоръжения (кули) за ранно откриване и оповестяване за възникнали пожари в горските територии. Изграждането на съоръженията е съобразно одобрената през 2019 г. от Изпълнителната агенция по горите схема за разполагане на средства за наблюдение и откриване на пожари в горските територии на страната.

Подписано бе споразумение за сътрудничество между Изпълнителната агенция по горите и дирекция „Комуникационни и информационни системи“ при Министерството на вътрешните работи, съгласно което чрез сектор „Центрър за аерокосмическо наблюдение“ ще се предоставя информация на ИАГ за възникнали пожари в горските територии на страната, както и на местата в непосредствена близост и/или в близост до горските територии.

През разглеждания период ИАГ взе участие в тестова подготовка, организирана от ГДПБЗН, за прилагането на утвърдения от министъра на отбраната през 2020 г. „Механизъм за гражданска защита“ на европейско ниво. При извършването ѝ са тренирани предимно възможностите за привличане на въздухоплавателни средства от други страни в случай на възникнали пожари в горски територии, тъй като такива средства за борба с горските пожари у нас са силно ограничени към настоящия момент.

През изминалата година от Изпълнителната агенция по горите и Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ е извършен анализ на ежегодно разработваните от директорите на регионалните дирекции по горите регионални програми за защита на горските територии от пожари, в резултат на което предстои актуализирането им през 2021 година.

Таблица 5

ГОРСКИ ПОЖАРИ ПО РДГ за 2020 г.

<i>№</i>	<i>Регионална дирекция по горите</i>	<i>Брой</i>	<i>Площ (gka)</i>	<i>%</i>	<i>В т.ч. върхов (gka)</i>
1.	Берковица	20	1481	2.82	144
2.	Благоевград	33	1390	2.64	50
3.	Бургас	33	2661	5.06	14
4.	Варна	47	870	1.65	7
5.	Велико Търново	9	206	0.39	0
6.	Кърджали	85	19 076	36.28	1796
7.	Кюстендил	10	325	0.62	0
8.	Ловеч	32	6026	11.46	0
9.	Пазарджик	19	182	0.35	13
10.	Пловдив	30	808	1.54	180
11.	Русе	34	1022	1.94	11
12.	Сливен	39	7907	15.04	124
13.	Стара Загора	26	7288	13.86	805
14.	Смолян	17	593	1.13	151
15.	София	39	1791	3.41	0
16.	Шумен	26	953	1.81	70
Всичко		499	52 579	100	3365

ОПОЖАРЕНА РАСТИТЕЛНОСТ (gka и %)

1.	Иглолистна	7026	13.36 %
2.	Широколистна	33 234	63.21 %
3.	Смесена	763	1.45 %
4.	Треви, незалесени площи и мъртвата горска постилка	11 556	21.98 %
Всичко		52 579	100 %

ВИД НА ПОЖАРА (gka и %)

1.	Низов	49 214	93.60 %
2.	Върхов	3365	6.40 %
Всичко		52 579	100 %

СОБСТВЕНОСТ (gka и %)

1.	Държавна собственост	30 292	57.61 %
2.	Общинска собственост	15 407	29.30 %
3.	Частна собственост	6614	12.58 %
4.	Църковна собственост	0	0 %
5.	Собственост на юридически лица	266	0.51 %
Всичко		52 579	100 %

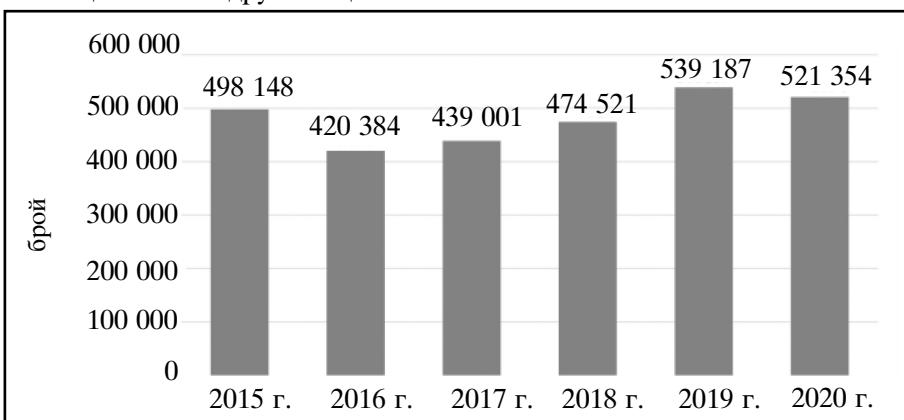
ПРИЧИНИ (брой и %)

1.	Неизвестни	136	27.25 %
2.	Небрежност	335	67.13 %
3.	Умишлени	15	3.01 %
4.	Естествени	13	2.61 %
Всичко		499	100 %

3. Контрол и опазване на горските територии

През 2020 г. служителите, извършващи контрол по опазване на горските територии към ИАГ и РДГ, назначените служители за опазване на горските територии към държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ и техните териториални поделения, в общински горски структури, в горски сдружения и други, са извършили общо 521 354 проверки - със 17 833 по-малко от 2019 г., дължащо се на въведеното извънредно положение в страната, свързано със заболяването COVID-19, и намаляване на добива, транспорта и търговията с дървесина. От страна на РДГ се отчита увеличаване с 4 % (10 241) на броя на извършените проверки за сметка на ангажираните лица с функции по опазването на горските територии.

Проверени са общо 92 660 обекта за добив на дървесина, 21 784 обекта по чл. 206 от ЗГ, 143 811 превозни средства, 179 273 ловци, 14 075 риболовци и 69 751 други лица.

Фиг. 3. Общ брой извършени проверки

През изминалата година бе извършен анализ на дейността на РДГ по планиране, извършване, отчитане и контрол на дейността на горските инспектори. За отстраняване на установени слабости бяха дадени указания, целящи подобряване на планирането на дейността и осигуряване на периодичен вътрешен контрол на дейността на инспекторите. Създаденият нов ред и приоритизирането на дейността бяха приложени в представените ежемесечни доклади. Приоритет бе даден и на анализиране и извършване на проверки на дейността по опазване на лица по чл. 188 от ЗГ, както и на съвместните действия с ангажираните институции в районите с концентрация на нарушенията, системни на-

рушители и в общественозначими горски територии.

През годината от страна на ИАГ и нейните структури беше осъществен засилен контрол на дейността на МПС, транспортиращи обла дървесина и дърва за огрев, с цел установяване на спазването на изискванията за предоставяне на потребителско име и парола за онлайн достъп до данните за движението им. Благодарение на влезлите в сила изменения на Наредба № 1/2012 г. за контрол и опазване на горските територии през февруари 2020 г. бяха установени случаи на транспортиране на дървесина с един и същи превозен билет, за което бяха образувани административно-наказателни производства.

В периода 01.06.2020 - 31.07.2020 г. под ръководството на Генералния секретариат на Международната организация на криминалната полиция (МОКП), известна и като ИНТЕРПОЛ, съвместно със Световната митническа организация и Европейската полицейска служба (ЕВРОПОЛ), се проведе операция „Аркадия“, в която ИАГ участва по покана на Министерството на вътрешните работи. Целта на операцията беше да подкрепи държавите в действията им срещу нелегалния дърводобив и транспортирането на незаконна дървесина, включително от техните страни към други дестинации, да насърчи предприемането на действия от страна на компетентните органи по изземването на вещи, придобити от тази престъпна дейност, както и да се засили комуникацията между Генералния секретариат на МОКП (ИНТЕРПОЛ) и участващите страни членки. В хода на операцията бе подобрено взаимодействието между ИАГ, Агенция „Митници“, ГД „Границна полиция“, МОСВ, МВР, като дейността на Изпълнителната агенция по горите бе оценена високо.

В периода 14.09.2020 - 11.10.2020 г. ИАГ участва и в операция „Thunder 2020“, осъществена по инициатива на Генералния секретариат на МОКП (ИНТЕРПОЛ) и Световната митническа организация, с фокус към пресичане на нелегална продажба на диви животни и растения.

През изминалата година бе подобрено и взаимодействието с неправителствените организации, като съвместно с WWF - България, беше въведено мобилно приложение - платформа за подаване на сигнали, които се обработват от центъра към тел. 112 на ИАГ, с цел извършване на своеевременни проверки.

На 15.12.2020 г. чрез видеоконферентна връзка бе проведена работна среща с участие на служители от отдел „Контрол по опазване на горските територии и защита от пожари“ и отговорниците по контрола върху опазването на горските територии от всички регионални дирек-

ции по горите. В резултат на срещата бяха взети решения, свързани с актуализиране на обхвата на проверките на обектите по чл. 206 от ЗГ, сечища и МПС, така че да се обхваща в цялост контролирания процес; осъществяване на вътрешен контрол на дейността на горските инспектори; оптимизиране на процеса по планиране на дейността на горските инспектори, основана на оценка на риска; създаване на организация за периодичен контрол на дейността на лицата с функции по опазване на горските територии, приоритетно в местата с концентрация на нарушения; пред приемане на действия със заинтересованите страни - ТП ДГС/ДЛС, МВР, общини и други, за намаляване на посегателствата над горските територии и дивеча, с акцент върху местата с концентрация на нарушения.

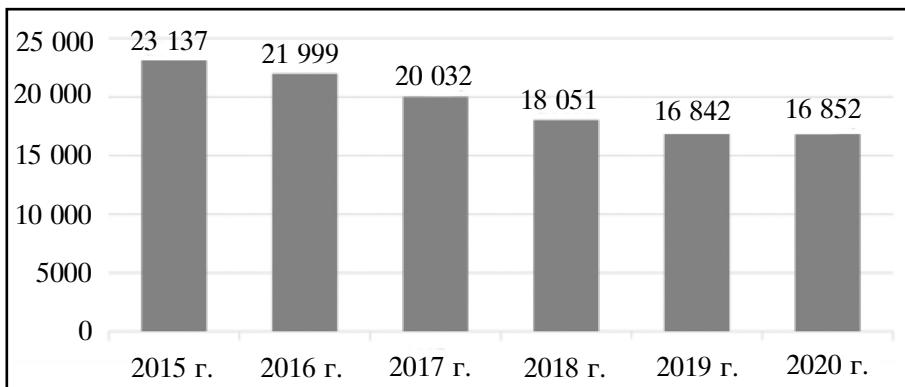
За подобряване на организацията по контрола и опазването на горските територии, както и ограничаване на посегателствата върху горите, бяха организирани проверки от служители на една регионална дирекция по горите в друга. Общият брой на този вид проверки е 459, съответно 216 в РДГ - Бургас, 220 в РДГ - Велико Търново, 20 в РДГ - Lovech, 2 в РДГ - Сливен, и една в РДГ - София. Проверени са 79 обекта по чл. 206 от ЗГ, 46 обекта за добив на дървесина, 277 моторни превозни средства, 14 ловци, 1 риболовец и 39 физически лица. Съставени са 38 АУАН по ЗГ и 43 констативни протокола. Задържани са 40.16 м³ обла строителна дървесина, 12.11 м³ фасонирана дървесина, 96.23 пр. м³ дърва за огрев, 2 моторни превозни средства, 4 каруци и 3 моторни триона.

Във връзка с улесняване на дейността по контрола бяха направени предложения за актуализиране на софтуера, използван от лицата, упражняващи лесовъдска практика, и горските инспектори.

За информиране на лицата от малките населени места, които използват дърва за огрев, бяха изработени и разпространени 5000 брошури от ИАГ и допълнително още 5000 плаката съвместно с WWF - България. В брошурите е представена информация за средствата, доказващи законността на предлаганата на пазара дървесина - вида на марките, с които тя трябва да е маркирана, и образците на превозните билети, с които да е придружена при нейното закупуване. Описан е механизъмът за проверка на достоверността на предоставените им превозни билети и действията, които следва да предприемат в случай на съмнение за незаконни дейности.

4. Констатирани нарушения

През 2020 г. установените нарушения са 16 852, което е с 10 повече от 2019 година. Съставени са 10 928 акта за установяване на административни нарушения (АУАН), които са с 662 по-малко от 2019 година.

Фиг. 4. Общ брой на установените нарушения

Положителна тенденция се установява при нарушенията, за които не е установен извършителят, като броят им намалява от 2647 през 2019 г. на 2364 през 2020 година.

Най-много установени с актове нарушения са констатирани в РДГ - Сливен - 1082 акта. Следват Регионалните дирекции - Ловеч - 1031 акта, Берковица - 972, Бургас - 965, Русе - 953, и Варна - 921 акта.

Регионалните дирекции с най-малко актове са РДГ - Смолян - 92, РДГ - Пазарджик - 235, и РДГ - Кюстендил - 293 акта.

Според собствеността на горските територии са установени:

- 3565 нарушения в ГТ - държавна собственост;

- 468 нарушения в ГТ - общинска собственост;

- 1556 нарушения в ГТ - собственост на физически и юридически лица.

Останалите 5339 нарушения в основната си част са за транспорт и съхранение на незаконна дървесина, при което не е установен нейният произход. Често установени нарушения са липсата на проследяващо устройство на МПС и неспазване на изискванията за постоянно видеонаблюдение в обектите по чл. 206 от Закона за горите.

От съставените 10 928 акта:

- 4790 са от служители в РДГ (средно по 13.8 акта на служител);

- 5269 - от служители в ТП ДГС/ДЛС (средно по 2.9 акта на служител);

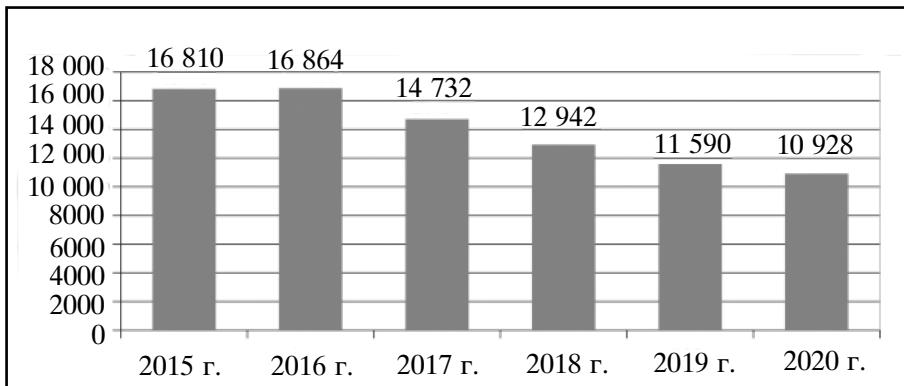
- 629 - от служители на общините (средно по 0.9 акта на служител);

- 52 - от лица на частна лесовъдска практика;

- 188 - от екипите към ИАГ (средно по 45 акта на служител).

Образувани са 81 административнонаказателни преписки без съставени актове, които са вследствие на постановления на Прокуратурата.

Разпределение на образуваните административнонаказателни пре-

Фиг. 5. Съставени актове по години

писки по закони: по Закона за горите - 10 551, по Закона за лова и опазване на дивеча - 213, по Закона за рибарството и аквакултурите - 145, и по Закона за лечебните растения и Закона за биологичното разнообразие - 19.

Служителите на РДГ са съставили 77 акта за нарушения, извършени от служители на ТП ДГС/ДЛС, 221 - на лесовъди, практикуващи частна лесовъдска практика, и 67 - на лица, имащи отношение към дейностите по стопанисване и опазване на горски територии - общинска собственост.

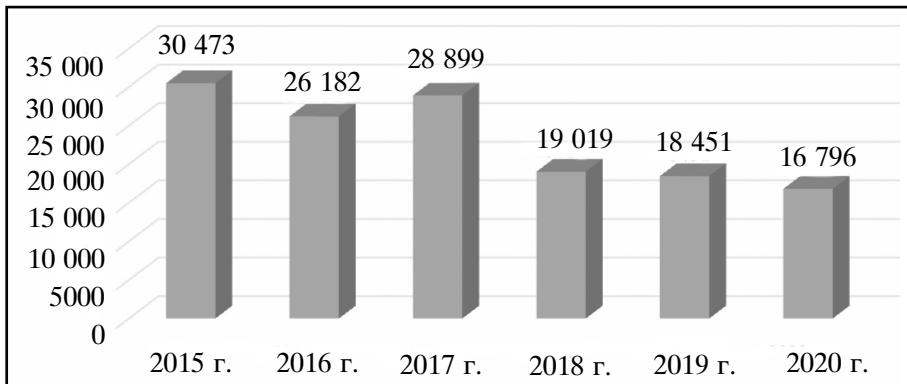
През 2020 г. са наложени 128 принудителни административни мерки по реда на чл. 253 от Закона за горите, от които 56 са от РДГ и 72 - от Югоизточното държавно предприятие.

5. Задържани вещи - предмет на нарушенията и послужили за извършване на нарушенията (общо за страната)

През 2020 г. с АУАН и констативни протоколи е установена отсечена незаконна дървесина и разпоредителни действия с дървесина с неясен произход в размер на 16 796 пл. куб. метра, което е с 1655 м³ по-малко от 2019 година.

Задържаните вещи са: фасонирана дървесина - 63 м³; обла строителна дървесина - 710 м³; дърва - 9419 пр. м³; недървесни горски продукти - 2683 кг; моторни превозни средства - 413; коне - 91, каруци - 684; моторни триони - 371; други инструменти за дърводобив - 117; незаконно оръжие - 3 бр., законно оръжие - 26 бр., други ловни уреди и боеприпаси - 162; лодки - 1, мрежи - 8 бр./94 м, други риболовни уреди - 22; едър дивеч - 31, дребен дивеч - 6, дивечово месо - 81 килограма.

Приходите от продажби на задържани вещи през 2020 г. възлизат

Фиг. 6. Количество на общо констатираната, незаконно добита дървесина(л. куб. м)

общо на 92 931 лв., с 96 308 лв. по-малко от 2019 година. Регионалните дирекции в Пазарджик, Кърджали, Кюстендил, Пловдив и Русе през м.г. не са продавали отнети вещи.

Голяма част от задържаната дървесина продължава да се предоставя по реда на чл. 273, ал. 2 и ал. 5 от Закона за горите.

През 2020 г. срещу РДГ са заведени общо 47 дела за вреди по Закона за отговорността на държавата и общините. От тях 24 са потвърдени, като РДГ са осъдени да заплатят обезщетения в размер на 45 890.86 лв. и разноски по дела в размер на 7341 лева.

6. Движение на актовите преписки и събирамост на наложените глоби и санкции

От директорите на РДГ, в качеството си на административнонаказващи органи, са издадени 7850 наказателни постановления, от които са влезли в сила 6099. В Прокуратурата са изпратени 2233 преписки, от които 489 са без решение, 1502 са върнати за административно производство, а по 242 са образувани досъдебни производства.

Най-много преписки в Прокуратурата са изпратени от РДГ - Ловеч - 708, като за 96 от тях е образувано досъдебно производство. Обжалвани са 360 наказателни постановления, от които 23 са видоизменени, 89 са отменени, 35 са потвърдени и 216 са без решение към момента. От влезлите в сила 6099 наказателни постановления са наложени парични санкции и глоби в размер на 1 067 700 лв. Събрани са 246 267.50 лв., което представлява 23.07 % събирамост. Като цяло процентът на събирамост продължава да е нисък. В събраните суми някои РДГ отчитат и платени наказателни постановления, издадени през предходни годи-

ни. Очаква се в резултат на извършените през 2020 г. промени в Закона за административните нарушения и наказания и въвеждането на безвъзмезден труд в полза на обществото да се постигне желаният превантивен ефект от налаганите наказания.

В РДГ е постъпила информация за 26 издадени присъди, покриващи състава на чл. 235 и 237 от Наказателния кодекс. Част от съдилищата отказват да представят информация за движението на преписките и издадените присъди и затова техният брой не е точен.

7. Прилагане на Регламент 995/2010

Като компетентен орган през 2020 г. Изпълнителната агенция по горите взе участие в три срещи на Комитета FLEGT/EUTR по въпроси, свързани с прилагането на Регламент (ЕС) № 995/2010. Първата среща бе проведена в Брюксел, Белгия, а останалите две бяха проведени онлайн чрез платформата WEBEX поради пандемичната обстановка.

Във връзка с прилагане на разпоредбите на Регламента през 2020 г. РДГ са извършили общо 2536 проверки, което е с 837 повече от 2019 г., като РДГ - Ловеч, отчита общо 1110 проверки - всичките извършени на местни оператори.

Представените отчети показват разпределение на извършените проверки по вид на операторите:

- 520 извършени проверки на оператори, закупили дървесина „на корен“ в страната;
- 1640 извършени проверки на собственици на гори или с гори, предоставени им за управление, продаващи дървесина в страната от времен склад за първи път;
- 64 проверки на вносителите на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента;
- проверени са 312 търговци на дървесина и изделия от дървесина;
- съставени са 16 предписания за отстраняване на пропуски при спазването на Регламента, а на 25 оператори са дадени устни указания;
- през годината няма съставени АУАН за нарушение на Регламент (ЕС) № 995/2010.

8. Взаимодействие с други институции

И през 2020 г. продължи активното сътрудничество на ИАГ с институциите, ангажирани с предотвратяване и разкриване на незаконните посегателства срещу горите и дивеча. В резултат на сключените споразумения за сътрудничество и взаимодействие и годишния план на МВР за противодействието на престъпността и закононарушенията, свързани с горските, дивечовите и рибните ресурси, през 2020 г. са извърше-

ни общо 16 932 съвместни проверки, което е с 5885 повече от 2019 година. Проверени са 840 обекта по чл. 206 от ЗГ, 229 обекта за добив на дървесина, 2105 МПС, 11 192 ловци, 20 риболовци и 2546 физически лица. Съставени са 623 акта и 78 констативни протокола. В хода на проверките е установена незаконна сеч на дървесина, като са задържани следните вещи: 1 м³ обла строителна дървесина; 9 м³ фасонирана дървесина; 595 пр. м³ дърва; 38 моторни превозни средства; 23 коне, 44 каруци; 15 моторни триона; 3 броя законно оръжие.

Традиционно голям ефект имат извършените съвместни акции с Дирекция „Жандармерия“, като през 2020 г. такива основно бяха реализирани на територията на Регионалните дирекции по горите - Берковица, София, Бургас и Варна. Извършени са 73 проверки със служители на Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, 34 - със служители на Изпълнителната агенция „Инспекция по труда“, 49 - със служители на Националната агенция за приходите, 162 - със служители на Агенция „Пътна инфраструктура“, 4 - със служители на Изпълнителната агенция „Автомобилна администрация“, 46 - с представители на неправителствени организации, и 216 - с други институции.

По инициатива на ИНТЕРПОЛ съвместно с МВР и други институции на територията на страната бе проведена операция ARCADIA. Съставени са общо 64 АУАН и са задържани 3.1 м³ фасонирана дървесина, 128 пр. куб. м дърва за огрев, 5 моторни превозни средства, 1 ремарке и 1 моторен трион. Със служителите на регионалните инспекции по околната среда и води, включително и при операция THUNDER, са извършени 70 проверки.

9. Дейност на регионалните дирекции по горите

През 2020 г. горските инспектори в РДГ са извършили общо 250 422 проверки, с 10 241 повече от 2019 година. Проверени са 29 946 обекта за добив на дървесина, 21 507 обекта по чл. 206 от ЗГ, 85 925 МПС, 52 137 ловци, 13 965 риболовци и 46 944 физически лица. Горските инспектори и експертите в РДГ са съставили 4790 акта, или 44 % от актовете в страната, с 5 % повече от 2019 година. Броят на съставените актове от служители на РДГ през последните години остава сравнително постоянен. Регионалните дирекции с най-много средно съставени актове са:

- РДГ - Велико Търново - 32.1 акта на горски инспектор;
- РДГ - Сливен - 26.7 акта на горски инспектор;
- РДГ - Берковица - 25.6 акта на горски инспектор;
- РДГ - Кърджали и Бургас - 23.9 акта на горски инспектор.
- РДГ - Ловеч - 20.3 акта на горски инспектор.

Регионалните дирекции с най-малко средно съставени актове са:

- РДГ - Благоевград - 2.9 акта на горски инспектор;
- РДГ - Пазарджик - 3.0 акта на горски инспектор;
- РДГ - Смолян - 5.5 акта на горски инспектор;
- РДГ - Кюстендил - 7.6 акта на горски инспектор.

В резултат на извършените контролни дейности от служители на РДГ са задържани следните вещи:

- фасонирана дървесина - 61 м³; обла строителна дървесина - 244 м³; дърва - 4065 пр. м³; недървесни горски продукти - 2391 кг; моторни превозни средства - 213; коне - 45, каруци - 209; моторни триони - 122, други инструменти за дърводобив - 21; законно оръжие - 9 бр., други ловни уреди и боеприпаси - 65 бр.; лодки - 1, мрежи - 6 бр./44 м, други риболовни уреди - 22; едър дивеч - 10, дребен дивеч - 1, дивечово месо - 20 килограма.

10. Дейност на екипите към ИАГ

През 2020 г. към ИАГ работят основно два екипа, които са извършили общо 3056 проверки, в това число са проверени 277 обекта по чл. 206 от ЗГ, 296 обекта за добив на дървесина, 1291 МПС, 781 ловци, 1 риболовец и 410 физически лица. В резултат на осъществената дейност са съставени 188 АУАН, като са дадени 248 предписания на РДГ за приемане на допълнителни действия и съставяне на актове. Установената незаконно отсечена дървесина и разпоредителни действия с дървесина без документи, доказващи законния ѝ произход, е в размер на 601 м³.

Задържани са: 135 м³ обла строителна дървесина; 702 пр. м³ дърва; 37 моторни превозни средства; 4 каруци; 7 моторни триона; 7 други инструмента за дърводобив; 3 други ловни уреди и боеприпаси; 1 едър дивеч, както и фалшифа и преотстъпена контролна горска марка.

Численост на служителите по контрол и опазване на горските територии и наказания

През 2020 г. числеността на горските инспектори, които осъществяват непосредствения контрол върху дейностите, извършвани в горските територии, намаля до 372 (през 2019 г. - 382). Броят на лицата с функции по опазване в държавните предприятия и техните териториални поделения през изминалата година е 2386, което е с 18 по-малко спрямо 2019 година. С три са намалели лицата за опазване на горските територии - общинска собственост, като в края на 2020 г. техният брой е 344. Увеличаване с дванадесет служители по опазване се отчита единствено за горски територии - частна собственост, като техният брой достига до 48 души.

През 2020 г. по Кодекса на труда са наложени дисциплинарни наказания „уволнение“ на трима горски инспектори от РДГ - Бургас, наказание „забележка“ е наложено на 22 горски инспектори и едно наказание „отлагане повишаване в ранг за 1 година“ на държавен служител. Дисциплинарни наказания са наложени и на 273 служители от държавните предприятия и техните териториални поделения, както и на 9 служители от общински горски структури.

През годината срещу служители, осъществяващи контрол и опазване на горските територии, бяха извършени следните по-сериозни заплахи и посегателства:

- На горски стражар от ТП ДГС - Варна, е нанесена лека телесна повреда.

- Отправени са устни закани и заплахи с моторен трион, хвърляни са предмети срещу служители от РДГ - Ловеч.

- При задържане на автомобил е отправена заплаха с късо нарезно огнестрелно оръжие срещу горски инспектор от РДГ - София. По случая е образувано досъдебно производство от РУ на МВР - Ихтиман.

- При проверка на сигнал за наличие на 30 пр. м³ незаконни дърва за огрев в с. Галата, община Тетевен, мъж е отправил заплахи към служителите на РДГ - Ловеч, и е нанесъл удар по колонката на дясната врата, стъклото и по предния капак на служебния автомобил, вследствие на което са нанесени щети.

За всички случаи са уведомени компетентните органи.

Основни предпоставки за извършване на нарушения и незаконни действия:

- Демографски и икономически изостанали райони с високо ниво на безработица.

- Недостатъчна ефективност на административноноказателните разпоредби.

- Занижен контрол при извършване на дърводобивната дейност и транспорта на дървесина от страна на собствениците на горски територии и регистрираните в публичния регистър на ИАГ лесовъди.

- Натовареност на горските стражари (надзоратели) с дейности, различни от опазването на поверените им горски територии.

- Недостатъчен брой лица с висше лесовъдско образование, заети с контролната дейност, и намалена численост на персонала, зает с контрола и опазването на горските територии.

- Неангажираност от страна на собствениците - общини и физически лица, за опазване на горските им територии.

- Липса на служебна техника, с която да бъде извършено задържането на вещите - предмет на нарушения, и средствата, послужили за тяхното извършване особено необходима при задържането на коне.

- Незадоволителна събирамост на сумите по влезлите в сила наказателни постановления, което създава чувство на безнаказаност у нарушителите.

- Извършвани нарушения в горски територии при почистване на земеделски земи от храстова и дървесна растителност в имоти, които не са трайно ограничени на терен.

За подобряване на дейността по контрола и опазване на горските територии през 2021 г. от страна на ИАГ са планирани следните дейности:

- Засилване на осъществявания контрол по утвърждаване на мероприятията, извеждане на сечите и освидетелстване на сечищата.
- Повишаване на контрола на дейността на лицата с функции по опазване на горските територии, дивеча и рибата.
- Извършване на по-голям брой проверки с други институции и т. нар. кръстосани проверки на служители от едно РДГ в друго.
- Активни действия с участието на всички заинтересовани институции в местата с концентрация на нарушения.
- Подобряване на взаимодействието с неправителствените организации и местното население.
- Повишаване на капацитета на служителите по контрола.
- Поддържане и надграждане на информационната система на ИАГ.
- Оптимизиране и актуализиране на нормативната уредба.
- Извършване на анализ на условията и предпоставките за незаконно ловуване. Определяне на дългосрочни и краткосрочни цели и действия за противодействия на бракониерството и тяхното изпълнение.

ГОРСКА ПОЛИТИКА

1. Стратегическо планиране

В тази област през отчетния период са извършени следните по-важни дейности:

● Изгответа и одобрена е Годишна програма на ИАГ с цели и дейности за 2020 г. и е изгoten отчет за изпълнението на Годишната програма на ИАГ за 2019 година.

● Предоставена е информация относно горите и горското стопанство за изгответяне на Годишна програма на МЗХГ с цели и дейности за

2020 г. и за отчета на Годишната програма на МЗХГ за 2019 година.

● Изготвена и предоставена е информация за Годишния отчетен доклад на Министерския съвет за състоянието на администрацията.

● Изготвена и предоставена е информация за горския сектор в рамките на компетентността на ИАГ за изготвяне на Годишен доклад за състоянието и развитието на земеделието (Аграрен доклад) за 2019 година.

● ИАГ подпомогна формулирането на приоритет 5 „Чист въздух и биоразнообразие“ и приоритет 6 „Устойчиво селско стопанство“ от Националната програма за развитие „България 2030“, като изготви и предложение за подприоритет „Устойчиво управление на горите“.

● В допълнение към предходното ИАГ предоставя становища и мнения по множество проекти на политики, представени за предварително съгласуване, като например Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г., Националната приоритетна рамка за „Натура 2000“, Националната стратегия за кръгова икономика, Националната програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на функциите на почвите, актуализираните национални научни програми, одобрени с решения № 577 и 658 на Министерския съвет и други.

2. Законодателни инициативи и усъвършенстване на нормативната база в горския сектор

През 2020 г. са изгответи и приети следните нормативни актове:

- Изготвена и приета е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.). Направените изменения имат за цел по-добро и ефективно стопанисване на горите. Част от измененията в Наредбата се базират на изгответи и приети от Експертен съвет на ИАГ научноприложни разработки, свързани със специфичните особености на издънковите гори, и дават по-големи възможности за прилагане на разнообразни лесовъдски подходи в различните райони на страната. Приетите системи за стопанисване предоставят широк спектър от възможности, които произтичат от големия териториален обхват и разнообразие на тези гори.

- Изготвен е проект на Закон за трюфелите.

- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за горите, който е одобрен от Министерския съвет. Предложеният проект е в изпълнение на Решение № 704 от 2018 г. на Министерския съвет за приемане на мерки за трансформация на модела на административно обслужване, което има за цел да облекчи гражданите и бизнеса, като отпадат изискванията за предоставянето на документи, с които

компетентният административен орган може да се снабди служебно. Регламентира се процедурата за изготвяне и одобряване на проекти за рекултивация в горски територии и се създава възможност за извършване на неотложни действия в горски територии при бедствия, преди приключване на процедурата за промяна на предназначението.

- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ЗИД на ЗЛОД), който е преминал общесъдебно обсъждане. ЗИД на ЗЛОД е изготвен в изпълнение на Плана за контрол и предотвратяване на разпространението на заболяването африканска чума по свинете (АЧС) в Република България през 2020 г. (т. 1.2 от Приложение № 2), приет с Решение № 43 от 24.01.2020 г. на Министерския съвет. Предложеният законопроект има за цел повишаване на ефективността на мерките за ограничаване на разпространяването и щетите, които нанася АЧС, и постепенно ликвидиране на заболяването от популацията на дивата свиня, която се явява „резервоар“ на вируса на АЧС в България, посредством разширяване на мерките, които могат да се прилагат в борбата със заболяването АЧС, въвеждане на стимули и финансови облекчения за лицата, които ги прилагат, създаване на възможност за налагане на принудителни административни мерки, както и на санкции при неизпълнението им. Повишаването на ефективността на мерките, от своя страна, ще намали риска от разпространение на заболяването и сред домашните свине.

- Изготвен е проект на устройствен правилник на лесозащитните станции.

3. Еврокоординация и международно сътрудничество

През 2020 г. ИАГ участва в заседания на следните работни форуми на Европейския съюз (ЕС) и Организацията на обединените нации (ООН):

- Работната група по горско стопанство към Съвета на ЕС - участие в 6 заседания, от които едно присъствено (25 - 26 февруари) в Брюксел, Белгия, и 5 дистанционни (12 май, 3 юли, 28 септември, 21 октомври и 25 ноември).

- Постоянен комитет по горско стопанство (ПКГС) - редовно са изготвяни указания за заседанията на Комитета, представител на ИАГ участва в 3 видеозаседания, чиято основна тема е разработването на новата Стратегия за горите на ЕС.

- Експертна работна група на EU TR/FLEGT - присъствено участие в работно заседание в Брюксел (17 - 19 февруари) и дистанционно участие в заседания на работната група (16 юни, 18 септември).

- Постоянна работна група „Законодателство в областта на семена-

та и растителния размножителен материал (горски репродуктивен материал)“ - дистанционно участие в работно заседание (25 юни).

● Работна група по горска статистика към Евростат, ЕК - предоставяна е информация относно наличните данни за горското стопанство в България и са изгответи позиции по предлаганите от ЕК промени във въпросниците за горите.

● Работна група „Гори и природа“ - дистанционно участие в 2 заседания (30 юни - 1 юли и 22 - 23 октомври).

● Експертна група за горските пожари - участие в 41-ото заседание на работната група, проведено онлайн (9 декември).

● 25-ата сесия на Комитета по горите (COFO) на ООН - участие на представители на ИАГ.

Сред основните теми, разглеждани на цитираните форуми през 2020 г., са:

● Подготовката на участието на държавите членки на ЕС в 16-ата сесия на Форума на ООН по горите.

● Проследяването на организацията по провеждане на Осмата министерска конференция за опазване на горите в Европа.

● Въздействието на COVID-19 върху горите и горския сектор.

● Стратегията за биоразнообразие на ЕС.

● Предстоящата Стратегия за горите на ЕС.

● Европейската комисия представи новата версия на семантичната система за данни за горски репродуктивни материали (ГРМ) FOREMATIS. В изпълнение на разпоредбите на Директива 105/1999/ЕС относно търговията с ГРМ, всяка държава членка на ЕС ежегодно публикува в системата национален списък на одобрените базови източници. Обсъдена е хармонизацията на докладването на местоположението на базовите източници и е направена демонстрация на подготовката, предоставянето, валидирането и публикуването на националните списъци в новата система. Основният дискутиран въпрос се отнася до предложението на ЕК да бъде променен стандартът на координатните на базовите източници.

● Обсъдени са възможности за повишаване на качеството на данните за горите и хармонизиране на тяхното представяне както от държавите членки на ЕС, така и по отношение на различните въпросници, свързани с горския сектор.

● В изпълнение на задълженията на всяка държава членка, на JRC в Испра, Италия, е изпратена базата данни за горските пожари в България през 2019 г. с кратък анализ.

● 25-ата сесия на COFO (COFO 25) акцентира върху приноса на горите за постигането на целите за устойчиво развитие, за възстановява-

нето от кризата от COVID-19 и за решения за изменението на климата, биоразнообразието и хората.

● Допълнително ИАГ изготви и представи пред Министерския съвет, чрез МЗХГ, 2 рамкови позиции по проекти на законодателни документи на ЕС и друга информация, свързана с вземане на стратегически решения в горския сектор, в рамките на работните форуми на ЕС. Експерти на ИАГ участват в междуведомствените Работна група 7 „Земеделие“, Работна група 8 „Рибарство“, Работна група 14 „Енергетика“ и Работна група 20 „Околна среда“ за координация по въпросите на ЕС.

За предоставяне на информация към организации на ЕС и други международни организации бяха осъществени следните дейности:

● Изготвен е доклад за националния принос в напредъка по прилагане на Стратегическия план за горите на ООН.

● Направен е преглед и ревизия на резюмето на Изпълнението на националните ангажименти в рамките на процеса „Горите на Европа“.

● Предоставени са данни за Съвместния въпросник за горския сектор (JFSQ) и Въпросника за европейски горски сметки (EFA) към Националния статистически институт и Европейската статистическа служба (EUROSTAT).

● Финализирано е верифицирането на работните площи от дистанционното наблюдение на горите в Оценката на горските ресурси (FRA 2020) за Организацията по прехрана и земеделие на ООН (FAO) в електронната система на FAO.

● Участие в редовна експертна среща по паневропейския процес „Горите на Европа“ в Братислава, Словакия (17 - 20 февруари), както и дистанционно (19 - 20 ноември).

● Финализиран е анализът на защитните гори в България, който предстои да бъде публикуван от FAO през 2021 година.

● Изготвен е национален доклад за възможностите за възстановяване на горския ландшафт в страната и е взето участие в работните срещи по Проекта за възстановяване на горския ландшафт и Предизвикателството от Бон на Икономическата комисия за Европа на ООН (UNECE) и FAO.

● Изготвен е национален доклад и въпросник за тополите и бързорастящите дървесни видове за 26-ата сесия на Международната комисия по тополите (МКП).

По отношение на развитието на двустранното и многостранното международно сътрудничество са извършени следните основни дейности:

● Поддържане на контакти и обмен на информация с държавите от Балканския полуостров по отношение на горското и ловното законода-

телство и тяхното прилагане, включително чрез изготвяне на седмична справка за разпространението на африканската чума по свинете на международно ниво и на двуседмични справки за новините относно горите и горското стопанство от страните от Балканския полуостров.

● В рамките на Координационния механизъм за сътрудничество в областта на горите между Китай и страните от Централна и Източна Европа - 17+1, освен постоянната кореспонденция между всички заинтересовани страни, в края на 2020 г. се проведе Четвъртата среща на Звеното за връзка, на която бяха обсъдени проект на двугодишна работна програма на Координационния механизъм за периода 2021 - 2022; състоянието на интернет страницата на Координационния механизъм и прогреса на разработения и публикуван Каталог (отново на интернет страницата на Механизма) за инвестиционни възможности в рамките на този инструмент между всички страни членки; проект на програма за планираната през 2021 г. Трета среща на високо равнище на висши ръководители на институции и организации, свързани с горите, и Международен бизнес форум за инвестиции в горската индустрия за всички заинтересовани в сектора, както и участие в други инициативи, свързани с многофункционалното и устойчиво управление на горите с цел постигане на климатичен неутралитет.

● Участие в Схемата за сертификация на горски репродуктивен материал към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Дистанционно участие в заседание на Техническата работна група към схемата (28 септември). Дистанционно участие в годишната среща на Схемата за сертификация на горски репродуктивен материал към ОИСР (29 - 30 септември).

● Участие в годишна среща на Съюза на европейските лесовъди, проведена в Пущиково, Полша (4 - 5 септември).

● Участие в неформална видеоконференция на директорите по горско стопанство на държавите членки от ЕС (27 май).

● Дистанционно участие в двустранна среща за обсъждане на възможности за разработване и изпълнение на проект по Програмата за предприятиелна помощ за Република Северна Македония (4 ноември).

● Дистанционно участие в 5-ото издание на наградите „Натура 2000“ (14 октомври).

● Организиране на Международна научнопрактическа конференция по лесозащита „60 години от създаването на лесозащитните станции в България“ (26 ноември).

● Участие в „Зелена седмица 2020“ - Берлин, Германия (20 - 23 януари).

● Участие в изложение „Лов и куче 2020“ - Дортмунд, Германия

(28 - 31 януари).

- Участие в изложение „Die Hohe Jagd 2020“ - Залцбург, Австрия (19 - 23 февруари).
- Участие в четири модула на международна програма за висши държавни служители по проект SYNERGIA.
- Участие в поредица от уебинари в Седмицата на гората на ООН.
- Участие в 78-ата сесия на Комитета по гори и горска промишленост (COFFI) на ООН.
- Участие в онлайн уебинари за представяне на платформата за подкрепа на вземането на решения за възстановяване на горските екосистеми, организирана от Конвенцията за биологично разнообразие.
- Участие в среща на работната група за осигуряване на партньорство в областта на екосистемните услуги по проект „Картиране и оценка за нуждите на интегрираните екосистемни сметки“ (MAIA).
- Дистанционно участие в сесия на Съвета на Европейския институт за гората (EFI) (10 септември).
- Дистанционно участие в заключителна конференция по проект BIO4ECO (17 - 18 септември) и организиране на последната среща на Надзорния съвет по проекта.
- Участие във видеосеминар „Горскобазираните индустрии в ЕС за устойчиво бъдеще“ (30 септември).
- Участие в организирана от Асоциацията на европейските държавни горскостопански организации (EUSTAFOR) видеосреща „Европейските гори: Горещи точки на биоразнообразието“ (9 септември).
- Участие в регионален семинар за обмен на информация и най-добри практики за предотвратяване на незаконния дърводобив - Скопие, Република Северна Македония (18 - 21 февруари).
- Участие в семинар на тема „Мерки и мероприятия за подобряване на иглолистните гори в трансграничния регион“ по проект „Здраве за гората“ - Къркларели, Турция (14 - 16 септември).
- Участие в обучение за работа с Ръководство за екологично образование, разработено в рамките на проект „Екологично образование - мост към устойчиво развитие на трансграничния район“ - Ниш, Сърбия (15 - 16 октомври).

4. Изпълнение на стратегически дейности и приоритети в горския сектор чрез проекти, финансиирани от ЕС и други международни донори

- На заседания на комисията и на постоянната работна група за разглеждане на проектни идеи и предложения в ИАГ са разгледани общо

20 проектни идеи и предложения, подадени от структурите на ИАГ. Изгответи са съответните писма за отказ или подкрепа.

● От подадените през отчетния период от структурите на ИАГ (регионални дирекции по горите и дирекции на природни паркове) 9 проектни предложения за кандидатстване по Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ) са одобрени за финансиране 8 проектни предложения. Сключени са договори за провеждане на специализирани обучения на служителите на съответните РДГ и ДПП, финансиирани от ОПДУ.

● Приключи процесът по оценка на проектните предложения на РДГ, свързани с изграждане на единна национална система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари със средства от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 - 2020 година. Одобрени за финансиране по подмярка 8.3 от ПРСР са 6 структури на ИАГ - 4 регионални дирекции по горите и 2 лесозащитни станции, и съответно са сключени договори с Държавен фонд „Земеделие“ - РА. Работна група на ИАГ подпомага работата по изпълнение на проектите.

Стартирали през 2020 г. проекти

● ИАГ се включи в проект за повредите в горите съвместно с представители на UNECE и други държави членки и чрез участието си в Екипа от специалисти (ToS SFM) по устойчиво управление на горите към UNECE.

Текущо изпълнявани през годината проекти

● Проект „Мерки за опазване на малкия креслив орел и неговите местообитания в България“ по програма LIFE на Европейския съюз. Въпреки епидемичната обстановка ИАГ текущо изпълнява по-голяма част от заложените дейности в партньорство с Югоизточното и Североизточното държавно предприятие и Българското дружество за защита на птиците. Стартира картирането на вида и неговите местообитания, като за първи път в България на малък креслив орел са поставени сателитни предаватели (резултатите от есенната миграция могат да бъдат разгледани на интернет страницата на проекта). Напредва работата по прилагане на Заарландския метод, възстановяването на полезащи горски пояси и други. Проведени са няколко съвместни проверки с представители на различни институции и неправителствени организации. Организирани са няколко онлайн мероприятия (обучения за горски инспектори, заседания на Надзорния комитет, срещи на екипа за управление и изпълнение на проекта). Изпълняват се част от дейнос-

тите за връзки с обществеността, а заложените цели по горска педагогика още в началото на проекта са преизпълнени.

● *Проект „Предоставяне на услуги за управление на природните ресурси“*, с акроним Re-Source, по Програма за транснационално сътрудничество INTERREG V-B „Балкани - Средиземно море 2014 - 2020 г.“, с период за изпълнение 01.07.2019 - 30.06.2021 година. Проектът има за цел да подобри сътрудничеството между компетентните органи и институции-те на държавите партньори, отговорни за опазването на околната среда и управлението на почвите и водните ресурси, за смягчаване на последиците от климатичните промени. Той съдържа общо 5 работни пакета. Подписан е договор с външен изпълнител за изготвяне на реклами материали, радио и телевизионни спотове и организиране на международна среща на партньорите по проекта в България. През 2020 г., въпреки пандемията от COVID-19 в световен машаб, в ИАГ се проведе първата и единствена засега международна среща по проекта. В срещата участваха представители на институции - партньори по проекта, от Гърция, България, Албания, Македония и Кипър: Междубалкански център за околнна среда - Гърция (водещ партньор), Регион Тесалия, гръцката земеделска организация ДЕМЕТЕР, Изпълнителна агенция по горите - България, Център по климатични промени - Северна Македония, Национална агенция за природни ресурси и Министерство на туризма и околната среда - Албания, и Институт за изследвания в земеделието - Кипър. По проекта през 2020 г. е закупено оборудването, предвидено за изпълнението му - компютри и копирни машини. През 2020 г. чрез външен изпълнител е изгoten и приет анализ на законовата и институционалната рамка във връзка с оценката на риска от почвена ерозия.

Приключили през 2020 г. проекти

● *Проект „Повишаване на капацитета на служителите на ИАГ за изпълнение на контролни функции по управление на горите“* по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансиран от Европейския социален фонд. В изпълнение на проекта са организирани и проведени 3 обучения и са обучени общо 71 служители на ИАГ. Проектът приключи успешно през януари 2020 година.

● *Проект „Регионални политики за устойчива биоенергия - BIO4ECO“* по програма INTERREG EUROPE. Организирани и проведени са две срещи с Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) и с дирекция „Икономическа политика“, Министерство на икономиката, за включване на резултатите от изпълнението на проекта в бъдещите политики за ресурс-

на ефективност и в приоритетите на ОПИК за периода 2020 - 2027 година. На уебстраницата на ИАГ е публикувана презентация, обобщаваща най-добрите практики за ефективно използване на биомаса от горите, представени от партньорите, участващи в проекта. Взето е участие в заключителната международна видео конференция, на която са представени постигнатите от ИАГ резултати при изпълнение на проекта. Организирана е последната среща на Надзорния съвет и е изгoten окончателен доклад за изпълнението на проекта.

Обучения, участие в експертни съвети, работни групи

● Резултати с оглед на изпълнението на Годишния план за обучение и професионално и служебно развитие на служителите от ИАГ за 2020 г. и във връзка със ситуацията на пандемия: от предвидените 72 обучения от програмата на Института по публична администрация (ИПА) за 2020 г., заявени от 90 служители на ИАГ, са проведени 17 обучения, които успешно са преминали 15 служители на Агенцията (средства от бюджета на ИАГ в тази връзка не са изразходвани). От планираните за годината 32 специализирани обучения и семинари са изпълнени 8, повечето в онлайн формат. В допълнение, извън Годишния план за 2020 г., експерти от ИАГ са участвали в редица международни обучения, както и като лектори в обучения, проведени като част от дейностите на различни проекти, изпълнявани от ИАГ.

Обобщени резултати за структурите на ИАГ: по линия на ИПА в регионалните дирекции по горите са проведени 71 обучения, обучени са 187 служители; в дирекциите на природните паркове са проведени 19 обучения, обучените служители са 17; в лесозахватните и горските семеконтролни станции са изпълнени 11 обучения, сертификати за тях са получили общо 8 служители от петте станции; в проведените 97 специализирани обучения за всички структури на ИАГ са участвали общо 392 служители. Обученията се провеждат с цел усъвършенстване и постоянно развитие на компетентността, професионалните знания, умения и квалификация на лесовъдите чрез поддържане и повишаване на професионалната компетентност през целия период на кариерното им развитие, за подобряване на ефективността при изпълнение на основните лесовъдски дейности в горите.

● Участие във виртуално обучение на националните кореспонденти за верификация на горски площи за дистанционна оценка на горите в електронната система на FAO по Оценката за горските ресурси (FRA) 2020.

● Участие в онлайн обучение „Подобрената рамка за прозрачност на Парижкото споразумение“ на FAO.

Осигурено е експертно участие на служителите от ИАГ в следните работни форуми и събития:

- Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, междуведомствена комисия за приемане на екологични оценки и Националния съвет за биологично разнообразие;
- Комитета за наблюдение по ОП „Околна среда 2014 - 2020“;
- Комитета за наблюдение на ПРСР 2014 - 2020 г.;
- Междуведомствената работна група по координация на изпълнението на Националния план за действие за изменение на климата към МОСВ;
- Експертна група 10 „Селско, горско, рибно стопанство и ветеринарна медицина“ към Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО);
- Експертна работна група по въпросите на отчитане на емисиите от сектор „Земеползване, промени в земеползванието и горското стопанство“ (LULUCF);
- заключителна конференция по проект InnoForESt, програма „Хоризонт 2020“, за „интелигентната“ информация, управление и бизнес иновации за устойчива доставка и механизми за плащане за горски екосистемни услуги;
- онлайн конференция „Европейските гори: място на биоразнообразие“, организирана от Асоциацията на европейските държавни горскостопански организации (EUSTAFOR) и Европейската асоциация на частните собственици на гори (CEPF);
- онлайн конференция „Европейската горска индустрия за устойчиво бъдеще“, организирана от Конфедерацията на европейската хартиена индустрия (CEPI);
- работна група по изготвяне на проект на Национална стратегия за кръгова икономика;
- тематична работна група за разработване на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за новия програмен период 2021 - 2027 година;
- междуведомствени работни групи съвместно с Министерството на околната среда и водите и неправителствени организации за изпълнението на Плана за управление на мечката и дивата коза в страната.

ЛОВНО СТОПАНСТВО И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

За периода 1 януари - 31 декември 2020 г. в съответствие със задачите и функциите на отдел „Ловно стопанство“ са извършени следните дейности, свързани със стопанисването и ползването на дивеча в страната:

- Участие в заседания на комисиите в 44-ото Народно събрание и на първо четене в пленарна зала по изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД).
- Разработване на проект на ЗИД на ЗЛОД.
- Участие в експертен съвет за разглеждане и приемане на „Методика за мониторинг на запаса на дивата свиня и едрия дивеч в Република България“.
- Участие в работна група по разработване на изменение и допълнение на Наредба № 2/2009 г. за условията за отглеждане на космат и пернат дивеч в животновъдни обекти, съобразени с неговите физиологически и поведенчески особености.
- Участие на експерти от отдел „Ловно стопанство“ в организирането на изложението „Природа, лов и риболов“ в Пловдив, отменено заради епидемичната обстановка в България.
- Участие на експерти от отдела в организирането и провеждането в ловни изложения в Дортмунд, Германия, и Залцбург, Австрия. В резултат са постигнати редица договорености за ловен туризъм през ловен сезон 2020/2021.
- Участие на експерти от отдела в работни срещи, организирани от ЕК, съвместно с МОСВ, във връзка с изготвянето на адаптивен механизъм за устойчиво ползване на гургулицата.
- Съвместно с Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и Центъра за оценка на риска по хранителната верига са проведени срещи с участието на експертите от регионалните дирекции по горите, държавните предприятия и ловните сдружения по въпросите за превенция на разпространението на африканската чума по свинете, както и спазването на мерките за биосигурност.
- Провеждане на съвместни обучения с РДГ и БАБХ сред ловците за ограничаване на разпространението на африканската чума по свинете и спазване на мерките за биосигурност.
- Извършване на претърсвания за трупове на умрели диви свине.
- Участие в организирането и провеждането на 3 заседания на Ловния съвет.
- Медийни изяви на експерти от отдела в телевизионни и радио програми по въпроси, свързани с ловното стопанство.
- Участие в проверки по изпълнението на договорите, с които се предоставя стопанисването и ползването на дивеча на ловните сдружения.
- Изготвяне на анализ и доклад до министъра на земеделието, храните и горите за резултатите от проверките по изпълнение на договоров

рите за съвместна ловностопанска дейност в 19 държавни ловни стопанства.

- Изготвяне на анализ и доклад до министъра на земеделието, храните и горите за резултатите от проверките по изпълнение на договорите за стопанисване и ползване на дивеча в 10 дивечовъдни участъка към държавните горски стопанства.
- Издаване на 4 разрешителни за научноизследователска дейност.
- Администриране на процеса и извършване на проверки на изпити за придобиване право на лов в 62 ловни сдружения.
- Администриране на процеса по провеждането на курсове и изпити за придобиване право на подборно ловуване в 16 ловни сдружения.
- Участие в категоризирането на 24 ловни бази в държавните ловни и горски стопанства.
- Издадени са 28 разрешения за ползване на глухар.
- Издадени са 6 разрешителни за отстрел, 3 разрешителни за улавяне и преместване на кафява мечка, 1 разрешително за улавяне и маркиране с нашийник, съоръжен с радио предавател и устройство за глобално географско позициониране, и едно разрешително за прогонване на кафява мечка.
- Участие на експерти от отдела в тематични и специализирани проверки по изпълнението на ловностопанските мероприятия и договорите в ловните сдружения.
- Участие в теренни проверки и експертни съвети за приемане на ловоустроителни проекти.

КАСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА, НА СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЧУЖДИТЕ СРЕДСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА НА ИАГ

През 2020 г. усилията на дирекция „Финанси и управление на собствеността“ в ИАГ бяха насочени за изпълнение на поставените цели в областите бюджет, счетоводство и управление на собствеността:

1. Финансово осигуряване на дейността на Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции по горите (РДГ) и специализирани териториални звена (СТЗ) и провеждане на последователна политика на ефективност, ефикасност и икономичност при разходване на средствата по бюджета и средствата по програми на ЕС и други международни донори.

2. Разработване и прилагане на единна методология по счетоводство, управление на бюджетния процес и финансово управление и контрол в ИАГ, РДГ, ДПП и СТЗ.

3. Осигуряване на ефективно и ефикасно стопанисване и управление на държавната собственост, предоставена на ИАГ, РДГ, ДПП и СТЗ.

4. Провеждане на ефективна политика за професионално развитие на служителите от отдел „Управление на собствеността и обществени поръчки“ и отдел „Финанси, бюджет и счетоводство“, РДГ, ДПП и СТЗ.

Бюджет

С ПМС № 381/30.12.2019 г. за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за 2020 г. в общите разходи по бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите са утвърдени средствата по две програми за ИАГ в рамките на политика „Съхраняване и увеличаване на горите и дивеча“:

- програма „Специализирани дейности в горските територии“;
- програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“.

Отчетът за степента на изпълнение на утвърдената политика на Изпълнителната агенция по горите съдържа информация за събраните приходи и всички разходи по двете програми.

Отчетът за всяка една отделна програма съдържа консолидирана информация за извършените разходи през 2020 година.

I. Отчет на основните параметри на бюджета на ИАГ Програма „Специализирани дейности в горските територии“

Финанси, счетоводство и финансово управление

Във връзка с изпълнението на целите, свързани с финансовото осигуряване на дейността на ИАГ, РДГ и СТЗ и провеждане на последователна политика на ефективност, ефикасност и икономичност при разходване на средствата по бюджета и средствата по програми на ЕС и други международни донори, бяха извършени следните дейности:

1. На база утвърдения бюджет за 2020 г. от МЗХГ изпълнителният директор на ИАГ утвърди:

- Разходите по бюджетите по програма „Специализирани дейности в горските територии“ на ИАГ - ЦА, РДГ, ЛЗС, ГСС и Списание „Гора“ със Заповед № ЗАП-226/10.03.2020 година.

- Разходите по бюджетите на ИАГ - ЦА, и РДГ по програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“ със Заповед

№ 226/10.03.2020 година.

2. В изпълнение на указанията на Министерството на финансите и Министерството на земеделието, храните и горите дирекция „Финанси и управление на собствеността“ представяше в Министерството:

- ежемесечни, тримесечни и годишни обобщени отчети за касово изпълнение на бюджета, за средствата от ЕС и за чуждите средства на всички 34 разпоредители с бюджет в системата на ИАГ;
- тримесечни и годишни обобщени оборотни ведомости на всички 34 разпоредителя с бюджет в системата на ИАГ;
- отчета за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ и нейните териториални структури.

Изготвянето и представянето на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и отчета за степента на изпълнение на политиката и програмите на ИАГ са осъществявани при спазване на методологията на отчетността на Министерството на финансите и указания от Министерството на земеделието, храните и горите.

3. Засилен бе контролът при извършването на разходите по бюджета, осъществявани чрез Системата за електронни бюджетни разплащаания (СЕБРА).

4. Изготвената през февруари 2020 г. бюджетна прогноза на Агенцията за периода 2021 - 2023 г. е актуализирана през септември и е представена на МЗХГ в определените срокове.

5. В съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси (ЗПФ) и указанията на Министерствата на финансите и на земеделието, храните и горите в определените срокове бяха изгответи необходимите предложения до МЗХГ за корекции по бюджета на ИАГ и териториалните ѝ структури.

6. През 2020 г. в изпълнение на счетоводната политика, утвърдена със Заповед № 844/29.10.2019 г. и допълнена със Заповед № 946/25.11.2020 г., се извърши преглед за обезценка и обезценка на активите на ИАГ - ЦА, и 33 третостепенни разпоредителя с бюджет - териториални структури на Агенцията.

Методология

1. За изпълнение на целите, свързани с разработване и прилагане на единна методология по счетоводство, управление на бюджетния процес и финансово управление и контрол в ИАГ, РДГ и СТЗ, дирекция „Финанси и управление на собствеността“ актуализира и разработи:

- Указания за изпълнение на бюджета на Изпълнителната агенция по горите за 2020 г., одобрени от изпълнителния директор на ИАГ със Заповед № ЗАП-226/10.03.2020 година.

- Вътрешни правила за управление цикъла на обществените поръчки в Изпълнителната агенция по горите, утвърдени със Заповед № 746/16.09.2020 г. и допълнена със Заповед № 970/04.12.2020 г. на изпълнителния директор на ИАГ.

- Вътрешни правила за организацията на дейността на дирекция „Финанси и управление на собствеността“, утвърдени със Заповед № 739/16.09.2020 г. на изпълнителния директор на ИАГ.

- Създаване и използването на счетоводна сметка 60212 „Разходи за текущ ремонт, други“ по сметкоплана на бюджетните организации за отчитане на другите видове ремонти в Бизнес процесор „Кonto 66“, считано от 08.01.2021 г. за цялата система.

- Изготвяне на указания във връзка с изпълнението на Заповед № 560/15.07.2020 г. за подпомагане на работата на структурите на ИАГ при възлагане на изпълнението на дейности, финансиирани по подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г., свързана с подготовката на документацията по ЗОП и финансирането на проектите.

2. През 2020 г. Методологическият съвет към ИАГ изготви и актуализира:

- Счетоводна политика на ИАГ - ЦА, РДГ, ДПП, ГСС, ЛЗС и Списание „Гора“, утвърдена със Заповед № 844/29.10.2019 г. и допълнена със Заповед № 946/25.11.2020 г. на изпълнителния директор на ИАГ.

- Инструкция с процедурите за реда и начина на иницииране, проверка, одобряване и изплащане на разходите чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА), утвърдена от изпълнителния директор на ИАГ със Заповед № ЗАП-519/08.07.2020 година.

Стопанисване и управление на собствеността

През 2020 г. дейността на дирекция „Финанси и управление на собствеността“ бе насочена към осигуряване на ефективно и ефикасно стопанисване и управление на държавната собственост, предоставена на ИАГ, РДГ и СТЗ.

1. Изпълнени са основните задължения, свързани със стопанисването и управлението на собствеността на ИАГ и нейните структури:

- изготвяне на проекти на актове за разпореждане с недвижимо имущество;

- окомплектоване на преписки до областни управители за актууване на имоти, които са негорски територии и са предоставени за управление на ИАГ, РДГ, ДПП и СТЗ.

2. Събрана е база данни за застрахованата движима и недвижима

собственост, предоставена за управление на ИАГ и нейните структури.

3. Осигурено е финансиране за капиталовите разходи на ИАГ и е осъществяван текущ контрол при усвояването им.

4. Организирано е съхраняването и стопанисването на имуществото на ИАГ.

5. На основание Заповед № ЗАП-960/01.12.2020 г. през декември бе извършена инвентаризация на активите, пасивите, материалните запаси, салдата и разчетите в ИАГ - ЦА, във връзка с изготвянето на Годишния финансов отчет за 2020 година.

6. Актуализиране на данните в регистъра на недвижимите имоти на ИАГ - ЦА, и териториалните структури в Бизнес процесор „Кonto 66“.

7. Изготвяне на заповеди и упражняване на контрол съгласно „Правилата за бракуване на дълготрайни материални активи и за продажба на излишни и негодни движими вещи - държавна собственост, на ИАГ, РДГ и СТЗ“ при бракуването и ликвидирането на негодните автомобили на РДГ, ДПП, СТЗ.

Обучения

През 2020 г. в ИАГ - ЦА, бяха осъществени обучения на експерти от отдел „Управление на собствеността и обществени поръчки“ и отдел „Финанси, бюджет и счетоводство“ относно работата с Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП).

През февруари четирима служители от отдел „Управление на собствеността и обществени поръчки“ са преминали курс „Обучение за работа с ЦАИС ЕОП“ и им е издаден сертификат.

През май двама служители от отдел „Финанси, бюджет и счетоводство“ и отдел „Управление на собствеността и обществени поръчки“ са преминали курс на дистанционно обучение на тема „Електронно управление на обществени поръчки“, организиран от списание „ЗОП ПЛЮС“, издадено им е удостоверение по чл. 140, ал. 1, т. 8 от ППЗОП за успешно преминат онлайн курс.

През ноември един експерт от отдел „Управление на собствеността и обществени поръчки“ е преминал курс на дистанционно обучение „Разходи към ЕК по оперативни програми - процедури, финансови корекции и счетоводна отчетност“, издадено му е удостоверение за успешно преминало обучение.

1. Отчет на приходите

През 2020 г. в Изпълнителната агенция по горите са отчетени приходи на обща стойност 9 185 013 лв., както следва:

1. Приходи от държавни такси по Закона за лова и опазване на дивечия и по Тарифата за таксите, приета с ПМС № 41/2013 г., ПМС № 283, които за отчетния период са 8 035 923 лева.

2. Постъпленията от продажба на нефинансови активи - транспортни средства, нематериални дълготрайни активи (сервитути) и земя (§ 40-00) възлизат на 442 856 лв., в т.ч. са преписки по §123 по отменения Закон за горите.

3. В резултат на изпълнение на контролните функции на Агенцията, вменини ѝ със Закона за горите, са реализирани приходи от глоби, санкции и наказателни лихви по влезли в сила наказателни постановления и от продажба на отнети в полза на държавата вещи в размер на 665 260 лева.

4. Във връзка със сключени споразумения за сътрудничество, дарителска кампания и дарения от донорска програма по проект на WWF - Дунавско-Карпатска програма - България, дирекции на природни паркове отчитат по § 45-00 „Помощи и дарения от страната“ приходи в размер на 52 039 лева.

2. Отчет на разходите

Определените за 2020 г. с ПМС № 381/30.12.2019 г. разходи на ИАГ за изпълнение на Бюджетна програма „Специализирани дейности в горските територии“ и Бюджетна програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозащита“ са в размер на 28 264 300 лева.

Одобрени корекции за извършените разходи към 31.12.2020 г. по уточнен план и по отчет възлизат на 31 959 311 лева.

2.1. Разходи за персонал

Първоначално утвърдените разходи за персонал на Агенцията от МЗХГ са в размер на 18 093 300 лв. за 1391 щатни бройки по Устройствен правилник на ИАГ (ПМС № 288/11.12.2018 г., изм. и доп. в ДВ, бр. 104/14.12.2018 г.).

Утвърдената численост на персонала към 31.12.2020 г. по Устройствен правилник на ИАГ (ПМС № 38/06.03.2020 г., в ДВ, бр. 20/10.03.2020 г.) е 1391 щатни бройки, за които е осигурен фонд в размер на 18 129 491 лева.

По отчетни данни към 31.12.2020 г. заетите щатни бройки в ИАГ и структурите са 992, в т.ч. служители по трудови правоотношения - 568, служители по служебни правоотношения - 424.

Средната брутна работна заплата за годината възлиза на 13 846 лв., а месечната - 1154 лева.

В изпълнение на Закона за държавния бюджет и Наредбата за зап-

Таблица 6

ПОКАЗАТЕЛИ	Окончателен бюджет 2020 г., лв.	Отчет към 31.12.2020 г., лв.
1. Разходи за персонал (заплати, други възнаграждения и осигурителни вноски)	18 129 491	18 129 491

латите на служителите в държавната администрация средствата за заплати в ИАГ, РДГ и СТЗ по уточнен план и по отчет за 2020 г. по § 01-00, § 02-00 и § 05-00 възлизат на 18 129 491 лева.

Изразходваните средства за персонал за отчетния период общо са в размер на 18 129 491 лв., в т.ч.:

- по § 01-00 - 13 735 116 лв.;

- по § 02-00 - 752 386 лв., в т.ч. 323 280 лв. са обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител;

- по § 05-00 - 3 641 989 лева.

Разходи общо за персонал:

- ИАГ - ЦА - 3 502 955 лв.;

- РДГ - 11 910 644 лв.;

- ДПП - 1 588 627 лв.;

- СТЗ - 1 127 265 лева.

2.2. Разходи за издръжка

Разходите по §10-00 „Издръжка“ и §19-00 „Данъци такси и административни санкции“ на ИАГ и териториалните структури за отчетния период възлизат на стойност 8 966 742 лева.

Таблица 7

ПОКАЗАТЕЛИ	Окончателен бюджет 2020 г., лв.	Отчет към 31.12.2020 г., лв.
РАЗХОДИ - ОБЩО, в т.ч.:	31 959 311	31 959 311
Издръжка и други текущи разходи		
Бюджетна програма „Специализирани дейности в горските територии“	8 966 742	8 966 742

2.3. Разходи за инвестиции (капиталови разходи)

През отчетния период са извършени инвестиции (капиталови разходи) в размер на 48 478 лв., както следва:

- по §§ 52-01 - придобиване на компютри и хардуер - 37 998 лв.;
- по §§ 52-03 - придобиване на друго оборудване машини и съоръжения - 7480 лв.;
- по §§ 52-06 - изграждане на инфраструктурни обекти - 3000 лева.

Таблица 8

ПОКАЗАТЕЛИ	Окончателен бюджет 2020 г., лв.	Отчет към 31.12.2020 г., лв.
КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ ОБЩО	48 478	48 478
по §§ 52-01 - придобиване на компютри и хардуер	37 998	37 998
по §§ 52-03 - придобиване на друго оборудване машини и съоръжения	7480	7480
по §§ 52-06 - изграждане на инфраструктурни обекти	3000	3000

Програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозашита“

Разходите за издръжка по Програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозашита“ за отчетния период са на стойност 4 811 300 лева.

Разходите са осъществявани чрез утвърдените бюджети на регионалните дирекции по горите за инвентаризация на горските територии.

Таблица 9

ПОКАЗАТЕЛИ	Окончателен бюджет 2020 г., лв.	Отчет към 31.12.2020 г., лв.
РАЗХОДИ - ОБЩО, в т.ч.:	31 959 311	31 959 311
§ 10-00 „Издръжка“ Бюджетна програма „Планиране, опазване от посегателства, пожари и лесозашита“	4 811 300	4 811 300

II. Касово изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (КСФ, ДЕС, ДМП)

Средства от КСФ, ДЕС и ДМП

1. Приходи и финансирания

За бюджетната 2020 г. ИАГ - ЦА, и териториалните структури са получили приходи по § 46-00 в размер на 815 160 лв. и финансиране от МРРБ и МОСВ по §§ 63-01 в размер на 1 289 874 лв., или общо в размер на 2 104 734 лева.

2. Разходи

През 2020 г. ИАГ - ЦА, и териториалните структури са извършили разходи със средства по ЕС, както следва:

- разходи за „Персонал“ общо - 308 580 лв.;
- разходи за „Издръжка“ общо - 903 753 лв.;
- капиталови разходи общо по § 52-00 - 370 838 лв., в т.ч.:
- по §§ 52-01 - придобиване на компютри и хардуер - 22 460 лв.;
- по §§ 52-03 - придобиване на друго оборудване машини и съоръжения - 117 764 лв.;
- по §§ 52-04 - придобиване на транспортни средства - 193 101 лв.;
- по §§ 52-05 - придобиване на стопански инвентар - 8052 лв.;
- по §§ 52-19 - придобиване на други ДМА - 29 461 лева.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

1. Одитни ангажименти

Основна дейност на Звено „Вътреен одит“ е осъществяването на одитни ангажименти за даване на увереност. Целта е да се проверят и оценят управленските решения, свързани с организацията, планирането, управлението на дейностите и отчитане на бюджетните средства и средствата по фондове и програми на ЕС; да се провери и оцени адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол, както и законосъобразността при управление на имуществото.

Съгласно утвърдения от изпълнителния директор на ИАГ годишен план за дейността по вътреен одит за 2020 г. са поети и извършени общо 5 одитни ангажимента за даване на увереност (ОАУ):

- Относно финансово управление на бюджетните средства, предosta-

вени от ИАГ, изпълнение на дейностите и управление на имуществото в:

- Лесозащитна станция - Пловдив, за периода 01.01.2016 - 31.12.2019 г.;
- Дирекция на Природен парк „Българка“ за периода 01.01.2018 - 30.09.2020 г.

● Относно финансово управление на бюджетните средства, предоставени от ИАГ, финансово управление на средствата по програми и проекти, съфинансиирани от фондове на ЕС, изпълнение на дейностите и управление на имуществото в:

- Дирекция на Природен парк „Русенски Лом“ за периода 01.04.2017 - 30.06.2020 г.

● Относно оценка за съответствие на дейностите по проектиране, изграждане и експлоатация на информационните системи с приложимата нормативна уредба и вътрешните актове в:

- Изпълнителна агенция по горите за периода 01.01.2018 - 31.12.2019 г.

● Относно оценка на адекватността и ефективността на предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки при извършени вътрешни одити в:

- Горска семеконтролна станция - Пловдив.

2. Констатации

В резултат от изпълнените одитни ангажименти са направени общо 54 констатации, от които 41 са свързани с нарушения на нормативни актове. Някои от нарушенията са с потенциални вреди на бюджета на ИАГ.

При установяване на пропуски, грешки или нарушения са предприети незабавни действия за тяхното отстраняване и коригиране.

3. Препоръки

През отчетния период Звено „Вътрешен одит“:

- даде общо 64 препоръки, от които 64 бяха приети от ръководителите на одитираните единици и от изпълнителния директор на ИАГ;
- извърши проследяване на изпълнението на 165 препоръки, от които 146 са изпълнени.

От дадени 33 препоръки по съществени констатации 28 са изпълнени (85 %).

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ В ИАГ

1. Система за финансово управление и контрол в Изпълнителната агенция по горите

Осъществяването на предварителен контрол в ИАГ е регламентирано в чл. 2 и чл. 3 от ЗФУКПС, където е разпоредено на ръководители-

те на организации, разпореждащи се със средства от държавния бюджет, да „отговарят за осъществяване на финансово управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност“. На основание на разпоредбите на Раздел III, чл. 8. от Устройствения правилник на ИАГ е структурирана дължността финансов контрольор, пряко подчинена на изпълнителния директор.

Изготвен е годишният доклад на системите за финансово управление и контрол на Изпълнителната агенция по горите за 2020 г. и е попълнен въпросник.

2. Управление на риска

По реда на изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Указанията за осъществяване на управлена отговорност на министъра на финансите и съгласно чл. 10 от Стратегията за управление на риска в ИАГ, са изгответи следните документи:

- Годишен доклад за предприетите мерки и действия за управление на рисковете за 2020 г., както и План за 2021 г. за идентифицирането на нови рискове и мерките за управление на вече идентифицираните такива и предприетите действия за преодоляване на възникналите през 2019 г. кризи.

● Бяха попълнени три приложения:

- Приложение № 1 - Идентифицирани рискове през 2020 г.;
- Приложение № 2 - Възникнали кризи през 2020 г.;
- Приложение № 3 - Прогноза за новоидентифицирани рискове през 2021 година.

3. Осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължение и извършване на разход

За периода 1 януари - 31 декември 2020 г. е извършен предварителен контрол от финансения контрольор на всички документи преди поемане на задължение и извършване на разход в следните дейности и процеси:

- разходи за заплати на служителите и на персонал по извънтрудови правоотношения;
- разходи за електроенергия, топлоенергия, вода;
- назначаване и преназначаване на служители по трудово и служебно правоотношение;
- разходи за командировки в страната и чужбина;
- разходи за инвентар, унiformено и представително облекло;

- представителни разходи;
  - разходи за телекомуникационни и пощенски услуги;
  - разходи за поддръжка на софтуер и хардуер;
  - разходи за квалификация и консултантски услуги;
  - разходи за материали - канцеларски и други;
  - разходи за други външни услуги;
  - разходи за текуща поддръжка и ремонт на МПС;
  - разходи за текущ ремонт;
  - разходи за мита, данъци и такси;
  - разходи за застраховка и др.;
  - обществените поръчки по реда на ЗОП на всеки етап от поръчката;
  - всички дейности, свързани с извършване на разходи по проектите на ИАГ по структурните фондове на ЕС и по международните проекти.
- При извършения през 2020 г. предварителен контрол са издадени общо 1797 контролни листа за поемане на задължение и/или извършване на разход.

Осъществен е предварителен контрол на всички отделни етапи на процеса по възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Човешки ресурси

За подобряване на работата на служителите в ИАГ и във връзка със структурни промени в отдели и дирекции за периода са извършени и утвърдени 15 промени в длъжностното разписание на ИАГ и 16 промени в поименното длъжностно разписание в ИАГ.

Разработено и утвърдено е допълнително длъжностно и поименно разписание на основание ПМС № 66/28.03.1996 г. към 01.01.2020 година.

Във връзка с хармонизиране на длъжностните характеристики с изискванията, изменениета и допълненията в Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители е направен преглед и са актуализирани всички длъжностни характеристики на служителите в Агенцията, а за позициите, при които има промяна в изискванията за длъжността, са изгответи и одобрени нови.

Съевременно са отразени текущите промени в структурата на ИАГ в Регистъра на административните структури в Република България.

Трудовите и служебните книжки на служителите в администрацията на ИАГ са оформени спрямо актуалните обстоятелства при промяна на длъжността или възнаграждението на служителите. Издадени са 6 нови служебни книжки във връзка с назначаване на служители за

първи път на държавна служба.

Независимо от трудностите, наложени от ограниченията за овладяване на пандемията от COVID-19, успешно са организирани и проведени обученията за първоначално назначени на държавна служба служители на експертни и ръководни позиции, както и начално обучение за работа с автоматизирана информационна система „Микси“.

Към 31.12.2020 г. служителите по човешки ресурси са подготвили 1721 заповеди и допълнителни споразумения, свързани със статута на служителите по служебни и трудови правоотношения в ИАГ, касаещи платени и неплатени отпуски, повишаване в ранг, преназначаване, назначаване, прекратяване, промяна в индивидуалното основно възнаграждение, при спазване разпоредбите на действащата нормативна уредба в областта на човешките ресурси.

В изходящата и входящата поща на отдел „Човешки ресурси и административно обслужване“ в дирекция „Правно-административни дейности“, извън деловодно регистрираните и в допълнение към цитираните 1721 заповеди, са заведени и 169 писма, заявления, служебни бележки, споразумения и справки, кореспондиращи с функциите по управление на човешките ресурси в ИАГ и нейните структури.

Текущите задачи, осъществявани от експертите, включват изготвяне на справки, становища, доклади, писма - отговори до граждани и институции, писма - инструкции до РДГ и специализираните териториални звена, и други. Немалка част от дейностите по регламентиране на правилата за работа и опазване на здравето на служителите на ИАГ и нейните структури, свързани с пандемията от COVID-19, също бе организирана чрез подготвяне на съответните заповеди и указания от служителите на отдел „Човешки ресурси и административно обслужване“.

Подгответи и прегледани са изпратените проекти на длъжностни разписания от регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена на ИАГ, като през годината са утвърдени над 50 длъжностни разписания.

Дадени са указания при провеждане на междинните срещи между оценявани и оценяващ, съгласно Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация. Срещите са приключени в срок в периода 15 юни - 31 юли 2020 година.

Проведени са 11 процедури по конкурентен подбор между служители в ИАГ за повишаване в длъжност, като са издадени и съответните заповеди за преназначаване.

Открити са 8 конкурсни процедури съгласно разпоредбите на Закона за държавния служител. Седем са приключили с класиране на кандидат и последвало назначаване, като при една от процедурите има наз-

начен и втори успешно класиран кандидат в срок до една година от провеждане на процедурата. Една от процедурите, открита през годината, ще бъде приключена през следващия отчетен период.

2. Административно обслужване

2.1. Регистър на лицата, извършиващи лесовъдска дейност

През 2020 г. са проведени над 1000 консултации на физически лица и търговци, свързани с реда за вписване, отписване и актуализиране на информацията, която е вписана в публичните регистри на ИАГ за упражняване на лесовъдска практика и извършване на дейности в горски територии. Текущо е водена кореспонденция с различни институции и лица във връзка с представените документи и предоставяне на информация.

Комисията за разглеждане на заявления за вписване на физически лица и търговци в публичните регистри на ИАГ по чл. 235 и чл. 241 от ЗГ през 2020 г. е провела 18 заседания, в резултат на което са регистрирани и издадени удостоверения на 355 физически лица за упражняване на лесовъдска практика. През същия период са регистрирани и издадени удостоверения на 380 търговци за извършване на дейности в горски територии.

През годината от публичния регистър по чл. 241, ал. 1 от ЗГ са отписани 63 търговци, а от регистъра по чл. 235 от ЗГ са отписани 30 физически лица. На 10 физически лица е постановен отказ за вписване в публичния регистър на ИАГ по чл. 235 от Закона за горите.

Към 31.12.2020 г. общият брой на регистрираните физически лица за упражняване на лесовъдска практика е 11 946, а на регистрираните търговци - 4315.

Във връзка с извършените промени в изискванията за регистрация на физически лица е организирана дейността за провеждане на изпити по реда на чл. 236 а от ЗГ. Проведени са 32 изпита, на които се явили общо 533 кандидати, от които 283 са го издържали.

2.2. Регистър за изработка и регистрация на контролни горски марки (КГМ) на основание чл. 55, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 за контрола и опазването на горските територии.

Издадените удостоверения за КГМ за 2020 г. са 335, а заповедите за изваждане от употреба на КГМ са 39.

2.3. Регистър по чл. 96, ал. 2 от Закона за горите

В публичния регистър на Изпълнителната агенция по горите по чл. 96, ал. 2 от ЗГ през 2020 г. са регистрирани 3 доставчика на горски репродуктивен материал.

2.4. Издадени и презаверени билети за лов на чуждестранни гражда-

ни, издадени удостоверения за подборно ловуване и удостоверения за ловни водачи

През 2020 г. служителите от отдел „Ловно стопанство“ са издали:

- 3645 удостоверения и дубликати за придобито право на подборно ловуване;
- 1 удостоверение за ловни водачи;
- 155 билета за лов на чуждестранни граждани (в това число са дългосрочно пребиваващи в Република България чужденци и представители на дипломатически мисии).

3. Правно обслужване

Служителите в отдел „Правни дейности“, дирекция „Правно-административни дейности“, са участвали в изготвянето на проекти на нормативни актове, съгласуването на проекти на нормативни актове на други администрации, участвали са при изготвянето и съгласуването на административни актове, изготвяне на договори, становища, осъществяване на процесуално представителство, съгласуване на административни актове, с които приключват административните производства по Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча, оказване на правна помощ на администрацията на ИАГ, нейните териториални подразделения и специализирани звена при осъществяване на тяхната дейност, изготвяне на отговори на запитвания, сигнали и жалби от граждани, администрации и юридически лица, участие в постоянни комисии, междуведомствени работни групи, осъществяване на взаимодействие с правителствени и неправителствени организации и други, консултации по приложимото законодателство, процесуално представителство по дела, по които ИАГ и МЗХГ са страни. Дейността на служителите в отдела се извършва качествено и в срок, като при необходимост се изпълнява в изключително кратки срокове.

4. Документооборот

Деловодното обслужване е част от дейността на отдел „Човешки ресурси и административно обслужване“, като включва обработката на цялата входяща и изходяща кореспонденция, обслужването на гражданите на гише „Приемна“ на МЗХГ, както и поддържането и съхранението на архива на ИАГ. Служителите са регистрирали и обработили общо 29 744 преписки (10 % повече от 2019 г.), 187 договора, 1022 заповеди, 14 служебни бележки и пълномощни и други. Дейността е извършена качествено, в срок и с внимание към заявителите на услугите.

ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Информационно обслужване

- Разработена е нова функционалност и са доработени модулите от информационната система на ИАГ. Разширена е възможността за изготвяне на справки от електронната система.
- Осигурена е хардуерната и софтуерната поддръжка на компютърната техника в Агенцията.
- Осигурена е безпроблемната работа на системата за заверка на електронен дневник за количествата на постъпилата, преработената и експедираната дървесина в обекти по чл. 206 от Закона за горите.
- Доработен е софтуерът за временен склад и са отстранени проблеми, открити в процеса на работа с него. Въведена е нова версия на приложението за операционна система „Андроид“.
- Обезпечена е сигурността на домейните и поддомейните на ИАГ чрез актуализиране на SSL сертификати.
- Подновени са антивирусните програми както на потребителските машини, така и на сървърите.
- Повишена е ефективността на филтъра за нежелана поща и сигурността на електронната поща.
- Въведено е по-ефективно използване на ресурсите на виртуалните сървъри. Повишена е стресоустойчивостта и бързодействието на сървърите. Активирана е възможност за автоматично възстановяване на сървър при възникване на авария.
- Осигурена е актуалността на удостоверенията за квалифициран електронен подпис на служителите в ИАГ.
- Осигурена е ежедневна актуализация на данните за СИМ карти. Ежедневно се подменят, активират и спират от употреба както гласови, така и дейта карти.
- Направени са софтуерни промени и е преструктурирана базата данни съобразно настъпилите законодателните промени.
- Осигурена е ежедневна актуализация на интернет страницата на ИАГ - www.iag.bg.
- Издадени са служебни карти на работещите в ИАГ и нейните структури, държавните предприятия и техните поделения, общините и ловните сдружения и фирми, стопанисващи дивечовъдни участъци.
- Във връзка с епидемичната обстановка е създадена възможност за провеждане на неприсъствени срещи и заседания. Проведени са множество онлайн събития.
- Поддържани са актуални данните в Портал за отворени данни на Република България (open data).

- Експерти от отдел „Информационно обслужване и връзки с обществеността“ в дирекция „Правно-административни дейности“ участваха в комисии и работни групи, свързани с проектиране и разработване на нови софтуерни приложения.
- Осигурен е достъп до модулите на информационната система на ИАГ на служители от общински гори и държавни предприятия, частни лесовъди и представители на ловно-рибарски сдружения.
- Осигурена е методическа помощ при работата на служители в системата на горите, общински и държавни предприятия и други потребители.
- Подновени са сървърите на ИАГ, добавени са памети и твърди дискове.
- Реорганизира се мрежовата структура на Агенцията, закупено е ново мрежово оборудване, повишена е вътрешната мрежова сигурност.
- Изградена е стратегия за активиране на втори комуникационен център в РДГ - Шумен, с осигуряване на непрекъсваемост на процеса по издаването на позволителни за сеч и издаването на електронни превозни билети от временен склад.
- Предприети са мерки във връзка с Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.

2. Връзки с обществеността

Във връзка с успешното изпълнение на дейностите, свързани с планиране, координиране и провеждане на информационната политика на Изпълнителната агенция по горите, за периода от 1 януари до 31 декември 2020 г. са подгответи и реализирани множество събития, кампании и мероприятия. Част от тях са проведени онлайн поради усложнената епидемична обстановка. Работата на експертите по връзки с обществеността от отдел „Информационно обслужване и връзки с обществеността“ е свързана с повишаване на информираността и заинтересоваността на широката общественост за дейността на Агенцията, както и с изграждане на положителен образ на лесовъдската колегия. Систематично са събиращи и обобщавани публикации от всички национални и регионални всекидневници, национални седмичници, основни и местни радиостанции и телевизии, информационни агенции и интернет медии. Ежедневно е изготвян и разпространяван мониторинг на темите, засягащи горския сектор. Анализът и обработването на тази информация служи като ранно предупреждение за негативни настроения в обществото и подпомага вземането на адекватни и навременни решения и действия в отговор на обществените очаквания.

Съществена част от работата на отдела е свързана с прякото акти-

визиране и приобщаване на обществеността при решаването на общественозначими проблеми. Експертите участват активно в организирането на кампании, свързани с 60-годишнината от създаването на лесозащитните станции в България, превенцията и борбата с горските пожари, незаконната сеч и бракониерството. Излъчени са видеоклипове, ежедневно се предоставя информация на сайта и фейсбук страницата на ИАГ, както и на медиите за обстановката в страната. Организирани са интервюта във връзка с дейността на ИАГ и нейните структури. Проделани са съвместни инициативи с неправителствени организации. Добър отзив намират позитивните кампании, свързани с традиционната Седмица на гората, както и инициативи, свързани с популяризиране и утвърждаване на ролята на лесовъдите сред децата и младежта („Лесовъд за един ден“). За съжаление през 2020 г. поради епидемичната обстановка много от предвидените мероприятия са отменени, а други са проведени в онлайн среда.

Анализът на медийната дейност за последната година показва повече от 200 пресъобщения, публикувани на електронната страница на ИАГ и изпратени до медиите. Експертите участват и в подготовката на 150 материала (репортажи, интервюта) за печатни и електронни национални и регионални медии.

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ
И ГОРИТЕ**

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

**ГОДИШЕН ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
ПО ГОРИТЕ
за 2020 г.**

СОФИЯ, 2021